Vinařský věstník

11
2022

Obsah:

Z domova 2
Nebezpečné potraviny – víno (listopad 2022) 9
Ze zahraničí 10

jihomoravský kraj

Ve spolupráci s Jihomoravským krajem zpracoval SVČR
Produkováno s podporou Vinařského fondu ČR.

Z domova

Snížení národních dotací téměř na polovinu dopadne na výrobu domácích potravin

Tisková zpráva 2. 11. 2022 – Kapitola rozpočtu České republiky určená na dotační podpory pro zemědělce a potravináře, o které má dnes jednat vláda, má být snížena z letošních 5 miliard korun na 2,7 miliard korun v příštím roce. S tím zásadně nesouhlasí Agrární komora České republiky, jejíž členové produkují přes 80 procent tuzemských zemědělských komodit pro výrobu potravin, a požaduje zachování národních dotací na minimálně stejné úrovni jako dosud. Tato největší česká zemědělská organizace varuje před fatálními dopady na budoucí vývoj zemědělské prvovýroby a zpracovatelského průmyslu.

„Nacházíme se v situaci, kdy zemědělcům a potravinářům raketově rostou vstupní náklady. Přitom mají omezené možnosti promítnout je do cen, za které prodávají svou produkci. Výkupní ceny neurčují čeští zemědělci, ale volný trh. Domácí zemědělská prvovýroba se tak prodražuje a farmářům se stále méně vyplácí chovat hospodářská zvířata nebo pěstovat náročnější takzvané citlivé plodiny. Snížením objemu národních dotací přijdou o část příjmů, což přispěje k dalšímu snížení jejich konkurenceschopnosti na evropském, respektive globálním trhu. Apelujeme na vládu, aby objem národních dotací zvýšila na minimálně stejnou úroveň jako letos. Hrajeme tu o budoucnost českých potravin," říká prezident Agrární komory České republiky Jan Doležal.

Státní rozpočet počítá podle informací Agrární komory ČR s rozdělením finančních prostředků na jednotlivé dotační programy v podobném poměru jako loni. To znamená, že 1,88 miliardy korun má směřovat do živočišné výroby, 305 milionů do rostlinné výroby, 317 milionů do potravinářství a 198 milionů na ostatní aktivity. Pro jednotlivá odvětví v rámci potravinové výrobní vertikály se tak jedná o razantní snížení přidělených peněz. Přestože do živočišné výroby má směřovat největší objem prostředků, nevyrovná problémy, s nimiž se chovatelé prasat, drůbeže i skotu nyní potýkají. Řada z nich zvažuje omezení svého podnikání a někteří k tomuto kroku již přistoupili.

„Národní dotace dosud alespoň částečně kompenzovaly tržní ztráty zemědělců, v posledním období především chovatelů prasat a drůbeže. Měly důležitou roli také jako podpora zlepšování životních podmínek zvířat, ozdravování chovů a díky programům jakosti potravin Q CZ přispívaly také ke zvyšování bezpečnosti a kvality potravin. Díky tomu se Česká republika může pochlubit nízkou spotřebou léčiv v živočišné výrobě a nízkou spotřebou pesticidů ve výrobě rostlinné. Pokud skutečně dojde ke krácení národních podpor, mohou se zemědělci začít orientovat jen na investičně méně náročné a výnosnější aktivity, jako je pěstování obilovin nebo řepky. To bude mít vliv na pestrost krajiny a ubude také organické hmoty do půdy v podobě statkových hnojiv. Lze očekávat, že se rovněž přizpůsobí také potravinářské podniky," dodává Doležal.

WWW.AKCR.CZ

Státní zemědělský intervenční fond vydává rozhodnutí SAPS

Praha 17. října 2022 – TISKOVÁ ZPRÁVA Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) zahájil vydávání rozhodnutí na Jednotnou platbu na plochu (SAPS). Ihned po odeslání rozhodnutí bez ohledu na nabytí právní moci bude vyplácet zálohy ve výši 70 %. Letošní sazba činí 3 213,91 korun na hektar. Zbývající část peněz žadatelé dostanou po 1. prosinci. „Zemědělcům chceme peněžní prostředky poskytnout bez zbytečného odkladu, proto jsme přistoupili k výplatě Jednotné platbu na plochu formou zálohy a následného doplatku na SAPS," říká Ing. Josef Miškovský, ředitel Odboru přímých plateb a environmentálních podpor. SZIF vyplatí žadatelům zálohy v průběhu října a listopadu. Jednotná platba na plochu je nejrozšířenější zemědělská dotace. Z dotačních titulů se proto vyplácí jako první. Zemědělci o ni mohou požádat v průběhu dubna a května prostřednictvím tzv. Jednotné žádosti. Letos bylo podáno více než třicet jedna tisíc žádostí. Fond mezi ně rozdělí v rámci výplat záloh více než 8,2 miliardy korun. SAPS ve stávající podobě naposledy Přímá platba SAPS je nároková v tom smyslu, že každý uživatel zemědělské půdy má na tento dotační titul nárok, aniž by musel vytvářet vlastní projekty. Musí však podat žádost o dotaci a dodržet podmínky podpory. Dotační titul chce podpořit co nejširší skupinu zemědělců, kteří obhospodařují minimálně 1 ha zemědělské půdy. Pravidla pro platbu SAPS jsou nastavována ze strany Evropské unie, výši sazby každoročně stanovuje Ministerstvo zemědělství ČR na základě předpisů vydaných Evropskou komisí. V korunách se její výše odvíjí od platného kurzu a množství požadavků v daném roce. Společná zemědělská politika pro období 2023–2027 počítá s pokračováním stávající Jednotné platby na plochu ve formě tzv. Základní podpory příjmu pro udržitelnost (BISS). I nadále je cílem základní stabilizace příjmů všech aktivních zemědělců. Bude poskytována formou roční platby na hektar využívané zemědělské plochy. Poskytnutí prostředků bude podmíněno plněním podmínek standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy (DZES) a povinných požadavků na hospodaření (PPH).

MIROSLAV BÍNA TISKOVÝ MLUVČÍ, E-MAIL: PRESS@SZIF.CZ MOBIL: +420 733 696 550

Společnost PGRLF, a.s., stanovila sazby Finanční podpory pojištění pro rok 2022

Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s., pro tento rok stanovil výši pod-

pory v rámci jednotlivých programů mezi 46 % až 58 % uhrazeného pojistného.

Výše podpory u jednotlivých programů činí:
- 46 % uhrazeného pojistného v rámci programu pojištění ostatních plodin,
- 58 % uhrazeného pojistného v rámci programu pojištění speciálních plodin,
- 50 % uhrazeného pojistného v rámci programu pojištění hospodářských zvířat,
- 50 % uhrazeného pojistného v rámci programu pojištění produkce lesních školek,
- 50 % uhrazeného pojistného v rámci programu pojištění lesních porostů.

Stanovení sazby podpor je nedílnou součástí poskytování finanční podpory pojištění v rámci programů PGRLF, a.s., které jsou určeny zemědělcům a lesníkům, kteří investují do pojištění jakožto do jednoho z nástrojů snížení rizik svého podnikání. Finanční podpora pojištění je poskytována těmto podnikatelům s cílem zpřístupnit pojistnou ochranu, a to ve formě úhrady části pojistného.

Více informací o programech podpor společnosti PGRLF, a.s., naleznou žadatelé na webových stránkách www.pgrlf.cz.

PODPŮRNÝ A GARANČNÍ ROLNICKÝ A LESNICKÝ FOND, A.S., 22. 11. 2022

Evropská komise schválila český Strategický plán společné zemědělské politiky na období 2023–2027

28. 11. 2022 – Tisková zpráva – Evropská komise schválila po mnoha měsících vyjednávání s Českou republikou Strategický plán společné zemědělské politiky na období 2023–2027. Oficiálně tak potvrdila pravidla, kterými se budou zemědělci v ČR řídit od 1. ledna 2023. Díky Strategickému plánu přiteče do českého zemědělství v příštích letech přibližně 200 miliard korun.

„Úsilí Ministerstva zemědělství skončilo úspěšným schválením Strategického plánu. Evropská komise tak potvrdila směřování našeho zemědělství do roku 2027. Hlavním cílem Plánu je efektivnější zacílení podpory ve formě přímých plateb. Celkem získáme v příštích letech 200 miliard korun. Výraznou změnou je zavedení podpory na první hektary ve výši 23 procent. Tato platba bude určena na prvních 150 hektarů všech zemědělských podniků, řekl ministr zemědělství Zdeněk Nekula (KDU-ČSL).

Další přínosy schváleného Strategického plánu:

Ekoplatba – finanční bonus pro zemědělce, který hospodaří ekologičtěji, než je povinen. Navíc se počítá i se specifickou podporou citlivých odvětví (chov skotu, pěstování ovoce, zeleniny a chmele).

Kompenzace hospodaření v nevýhodných podmínkách, které budou směřovány na více než 2 miliony hektarů v horských oblastech, na kamenitých půdách nebo strmých svazích.

Investiční dotace pro mladé zemědělce – až 136 milionů euro podpoří nákup moderních technologií zemědělci do 40 let věku. Investujeme tedy do budoucnosti českého zemědělství zvýšením konkurenceschopnosti.

Podpora vzniku nových pracovních míst na venkově tak, aby se zpomalilo jeho vylidňování.

Nyní, po schválení Strategického plánu, dokončí Ministerstvo zemědělství (MZe) prováděcí předpisy, tedy nařízení, která předloží ke schválení vládě. Zemědělci tak budou mít včas k dispozici podmínky, za kterých mohou na jaře příštího roku předložit Jednotnou žádost na plochu zemědělské půdy. Připravují se také Pravidla pro žadatele o dotace na projektové intervence. Podrobnosti k termínům pro příjem žádostí o dotaci představí zástupci MZe Monitorovacímu výboru Strategického plánu SZP Evropské komise, který bude poprvé jednat 15. prosince 2022. Poté je MZe zveřejní na svých webových stránkách.

Strategický plán SZP je klíčovým nástrojem podpory zemědělského sektoru a venkova pro období 2023–2027. Stanovuje zemědělské, potravinářské a lesnické cíle, na které půjdou zemědělské dotace z evropských a národních zdrojů. Vychází přitom z potřeb rozvoje venkova a zvyšování kvality životního prostředí. Přinese českému zemědělství, potravinářství a lesnictví v příštích letech přibližně 200 miliard korun (asi 8 miliard eur) z evropského a národního rozpočtu. Materiál, který připravilo MZe ve spolupráci s Ústavem zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI), schválila vláda 12. října 2022.

VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

Společná zemědělská politika EU nezohledňuje válku na Ukrajině

Tisková zpráva 28. 11. 2022 – Český strategický plán, který představuje „recept“ pro každou členskou zemi Evropské unie pro provádění Společné zemědělské politiky a rozhoduje o rozdělení zemědělských dotací od roku 2023, schválila Evropská komise. Zemědělcům tak zbývá málo času, aby se podřídili novým regulacím pro hospodaření, které vznikaly před válkou na Ukrajině, a tedy za zcela odlišných podmínek. V opačném případě může být ohrožena potravinová bezpečnost České republiky v příštích letech.

„Považujeme za dobré, že Evropská komise neměla po zapracování připomínek z české strany další výhrady ke strategickému plánu. Již tak mají zemědělci málo času na seznámení se s novými pravidly pro rozdělení zemědělských dotací na období let 2023 až 2027. Pěstování zemědělských plodin i chov hospodářských zvířat je třeba dopředu plánovat a není možné tyto činnosti přizpůsobit novým podmínkám ze dne na den jako v jiných oborech. Současně je stále třeba vyjasnit některá pravidla, kterými se mají zemědělci řídit již za měsíc,“ říká prezident Agrární komory České republiky Jan Doležal.

Agrární komora ČR žádá vyjasnění u těchto oblastí:

Nastavení definice aktivního zemědělce

U definice aktivního zemědělce je třeba najít efektivní a administrativně nenáročný nástroj, který zajistí, že žadatel o dotační podpory je opravdu aktivní zemědělec a nejedná se pouze o aktivního příjemce dotací pod záminkou údržby krajiny bez produkce.

Erozně ohrožené plochy

Zásadně nesouhlasíme s preventivním rozšířením erozně chráněné půdy od roku 2024 až na 65 procent plochy orné půdy. Toto by nemělo podléhat povinnému zavedení protierozních opatření, ale sloužit jako doporučení pro zemědělce, že na těchto pozemcích je vyšší riziko eroze a hrozí zařazení do kategorie erozně chráněných pozemků po skutečné erozi. Největší dopad by mělo rozšíření silně erozně ohrožených ploch tam, kde není možné vůbec pěstovat plodiny s nízkou ochrannou funkcí (například brambory, kukuřice, řepa, slunečnice, sója, bob). Pro zemědělce bude již problematické snížení maximální plochy jedné plodiny z 30 na 10 hektarů u silně erozně ohrožených oblastí.

Neprodukční plochy

Přestože se potýkáme se zdražováním potravin, zemědělcům v příštím roce nebude povoleno na ploše minimálně 40 tisíc hektarů pěstovat v rámci celé České republiky jakékoliv tržní plodiny. Pokud mají zemědělci využít výjimku Evropské komise, je důležité, aby nebyli za osetí úhorů penalizováni ztrátou nároku na tzv. ekoschémata. Jestliže mají neprodukční plochy přispívat k dobrému zemědělskému a environmentálnímu stavu půdy, bylo by žádoucí umožnit bez postihu na těchto pozemcích pěstovat plodiny vázající dusík bez použití přípravků na ochranu rostlin. Procento půdy bez produkce se navíc má podle strategického plánu v příštích navyšovat.

Podpora náročných zemědělských činností

Válka na Ukrajině zvýšila ceny ropy a zemního plynu a výrobků z nich a výrazně ovlivnila také mezinárodní obchod se zemědělskými komoditami po celém světě. Toto se již nestihlo zohlednit v aktuálním strategickém plánu a považujeme to za velkou chybu a ohrožení potravinové bezpečnosti České republiky. Následkem raketového nárůstu nákladů se prodražuje zemědělská prvovýroba, ale zemědělci mají omezené možnosti promítnout tento růst nákladů do cen, za které prodávají své produkty. Je třeba podpořit náročnější činnosti, jako je chov hospodářských zvířat a pěstování ovoce, zeleniny, brambor a chmele, jinak hrozí jejich výrazný útlum na území České republiky.

Výše redistributivní platby

Pokud nedojde k podpoře náročných zemědělských činností, budeme nadále usilovat o přehodnocení redistributivní platby na podporu prvních 150 hektarů zemědělských podniků. Při úrovni 23 procent budou výrazně znevýhodněny střední a větší zemědělci, kteří produkují většinu potravin v Česku a provozují investičně a pracovně náročnější činnosti. Tato hodnota se pohybuje výrazně nad průměrem Evropské unie ve výši 13 procent.

„Je nezbytné připomenout, že současný strategický plán vznikal za zcela jiných podmínek, než v jakých nyní kvůli válce na Ukrajině žijeme. Po roce fungování strategického plánu je možné jej přehodnotit a pokud se naplní černé scénáře vývoje českého zemědělství, Agrární komora České republiky o to bude usilovat," dodává Doležal.

AGRÁRNÍ KOMORA ČR, TISKOVÁ MLUVČÍ BARBORA PÁNKOVÁ

Čeští zemědělci udávají trendy ve snižování spotřeby pesticidů

3. 11. 2022 – Tisková zpráva – Na českých polích se každoročně používá méně pesticidů. Pomáhá tomu zákaz některých účinných látek, dotační podpora šetrného hospodaření nebo zavádění precizních technologií. Všechna tato opatření přijalo Ministerstvo zemědělství.

„Adaptaci na klimatickou změnu bereme vážně, děláme řadu opatření, která jsou vzájemně provázaná a musí být i do budoucna velmi komplexní. Jedním z nich je snížení přípravků na ochranu rostlin, jejichž prodej ze všech zemí EU podle dat evropského statistického úřadu Eurostatu klesl nejvíce v České republice. Jsem na naše zemědělce hrdý, že jsou příkladem pro své evropské kolegy," řekl ministr zemědělství Zdeněk Nekula (KDU-ČSL).

Česká republika je ve využívání pesticidů pod průměrem Evropské unie. Z čísel evropského statistického úřadu Eurostat dokonce vyplývá, že mezi lety 2011 a 2020 v České republice prodej pesticidů klesl nejvíce. Pokles byl o 38 %. V Lotyšsku vzrostl ve stejném období o 77 %, v Rakousku pak o 61 %. Podle mezinárodní Organizace pro výživu a zemědělství zemědělci v ČR aktuálně používají průměrně 1,39 kilogramu účinné látky na hektar, Nizozemsko 10,82 kilogramu, Kypr 9,24 kilogramu či Rakousko 4,03 kilogramu.

OMEZENÍ POUŽÍVÁNÍ GLYFOSÁTU

Česká republika byla jedním z prvních unijních států, který omezil používání glyfosátu, a to prostřednictvím zákazu předsklizňové aplikace na plodiny určené pro potravinářské využití.

ŠETRNÉ HOSPODAŘENÍ

V roce 2020 Ministerstvo zemědělství spustilo v okolí vodárenské nádrže Švihov projekt, při kterém zemědělci využívají šetrnější technologie a méně chemických prostředků. Postupně bude projekt rozšířen i na území kolem dalších vodárenských nádrží. Podle Strategického plánu společné zemědělské politiky 2023–2027 budou také zemědělci zakládat podél vodních toků ochranné pásy. Budou alespoň 6 metrů široké, oseté trávou a bude na nich zakázané používat hnojiva a pesticidy. Pokud zemědělci založí pásy široké 12 metrů, budou mít nárok na ještě vyšší podporu.

PODPORA PRECIZNÍHO ZEMĚDĚLSTVÍ

Ministerstvo bude nadále podporovat investiční dotace na technologie, které pomáhají využívat prvky precizního zemědělství. Ty dokážou efektivně optimalizovat zemědělské vstupy. S ohledem na využívání přípravků na ochranu rostlin se jedná například o omezení překryvu aplikace těchto látek, a to za využití satelitní navigace a aplikační techniky vybavené sekční kontrolou, dále pak pásová aplikace přípravků jen v prostoru nad vysetou plodinu, nebo například variabilní aplikace herbicidů založena na aktuálním vyhodnocení stavu zaplevelení na základě připravených aplikačních map či využití technologií analyzující stav zaplevelení přímo v reálném čase.

PODPORA EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ

Výměra ekologicky obhospodařovaných ploch i počet ekofarem každoročně narůstá. Aktuálně v České republice ekologicky hospodaří přibližně 5 tisíc farem na celkové výměře téměř 600 tisíc hektarů. S tímto podílem na celkové zemědělské půdě Česko zaujímá 6. místo mezi zeměmi EU. Do roku 2030 chce Ministerstvo zemědělství v ekologickém režimu spravovat čtvrtinu veškeré zemědělské půdy.

PODPORA INTEGROVANÉ PRODUKCE

V rámci snižování přípravků na ochranu rostlin je důležitá podpora integrované produkce rostlin, což je způsob produkce s omezeným používáním těchto přípravků a popřípadě jejich náhrada biologickými preparáty.

MECHANICKÁ LIKVIDACE PLEVELE

V roce 2020 Ministerstvo zemědělství spustilo dotační titul pro pěstitele cukrové řepy zaměřený na mechanickou likvidaci plevele, která nahradila plošný chemický postřik. Za účinné možnosti likvidace se považuje opakované meziřádkové plečkování, ruční okopávání v meziřádku a v řádku a odstraňování rostlin mimo pole. Mechanická likvidace plevelné řepy patří k agro-environmentálním opatřením a také souvisí se zákazem neonikotinoidních látek na moření osiva cukrové řepy.

KONEC ŠIRÝCH LÁNŮ

Aby se česká krajina změnila, je nutné dělat přírodě blízká opatření. V roce ▸

2020 Ministerstvo zemědělství zavedlo povinnost pěstování jedné plodiny na erozně ohrožených půdních blocích na maximálně výměře 30 hektarů. Tato pravidla se dotkla přibližně 2 300 zemědělských podniků a 600 tisíc hektarů polí, což byla přibližně čtvrtina veškeré orné půdy v ČR. Od loňského roku toto opatření platí na veškeré zemědělské půdě v ČR, bez ohledu na míru jejího erozního ohrožení. Od příštího roku se v oblastech silně ohrožených erozí výměra sníží povinně na 10 hektarů.

STROMY NA POLI

V novém programovém období společné zemědělské politiky bude pokračovat podpora zalesňování. Zcela nově bude podpořeno agrolesnictví, tedy systém využívání půdy, ve kterém se na stejném pozemku zároveň pěstují dřeviny a zemědělsky hospodaří. To pomáhá omezit erozi, stabilizovat a zvýšit biodiverzitu, zvýšit retenci vody v krajině a zlepšit malý koloběh vody v zemědělské krajině.

Snižování spotřeby pesticidů je jedno z hlavních témat českého předsednictví v Radě EU. Česko vede debatu o tom, aby se zohlednilo dosavadní úsilí, které jednotlivé státy EU vynaložily na ochranu životního prostředí a cíle snížení spotřeby pesticidů se mezi členy EU přerozdělily spravedlivě. Úplný zákaz používání pesticidů v citlivých oblastech by měl být podpořen pouze jasnými odbornými stanovisky.

VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

Aktuální situace výsadeb PIWI odrůd v ČR

Předkládaný materiál je zpracován ze souhrnných dat registru vinic k 31. 7. 2022, za jejichž poskytnutí autor tímto ÚKZÚZ děkuje.

Ke konci vinařského hospodářského roku 2021/2022 se v Česku nacházelo přes 17 900 ha vinic osázených téměř 72,6 mil. keřů révy, což v průměru znamená 4 000 ks na hektar či vyjádřeno jinak, na každý keř připadá 2,50 m². Z toho vyplývá, že staré výsadby ve sponu 3 × 1 m s 3 333 keři na hektar při výsadbě, a chybějícími keři po pár letech „péče“ o ně, jsou dávnou minulostí. K zahušťování výsadeb zatím dochází stále, potvrzují to i výsadby PIWI odrůd, které patří k těm nejnovějším. V současnosti je jich už téměř 900 ha (895,999 ha), tedy rovných 5,0 %. Podle evidence je v republice 4,18 mil. keřů PIWI odrůd, takže každý má v průměru 2,14 m² prostoru půdy, čili se průměrně vysazují v počtu 4 665 ks/ha. Vývoj plochy PIWI odrůd od roku 2012 vyjadřuje přibližně přímka růstu (**Obrázek 1**). Za posledních deset let se plocha zpětinásobila a ročně se vysazuje přibližně 75 nových hektarů.

Co se odrůdové skladby týká, v registru vinic je zaevidováno celkem přes 210 odrůd révy vinné (bez podnoží), z toho je přes 70 PIWI (1/3). Samozřejmě skutečný význam mají jen některé z nich. V případě PIWI odrůd se meziročně snížil význam Hibernalu, i když se dále vysazuje. Jako nejrozšířenější PIWI odrůda u nás se plochou vinic pohybuje za Modrým Portugalem a Muškátem moravským, ale před Neuburským a Cabernetem Sauvignon. Podíl ostatních PIWI odrůd se příliš nezměnil, celkem se jejich podíl meziročně zvýšil ze 4,5 % na 5,0 % všech vinic ČR (**Obrázek 2**). Stále se moravské odrůdy příliš neprosazují, ačkoliv jejich vína na mezinárodní soutěži PIWI Weinpreis získávají velké zlaté medaile. Naše odrůdy jsou sice druhé nejčastější s 8 % všech PIWI odrůd, nejčastěji se však pěstují odrůdy německé s 85 % plochy.

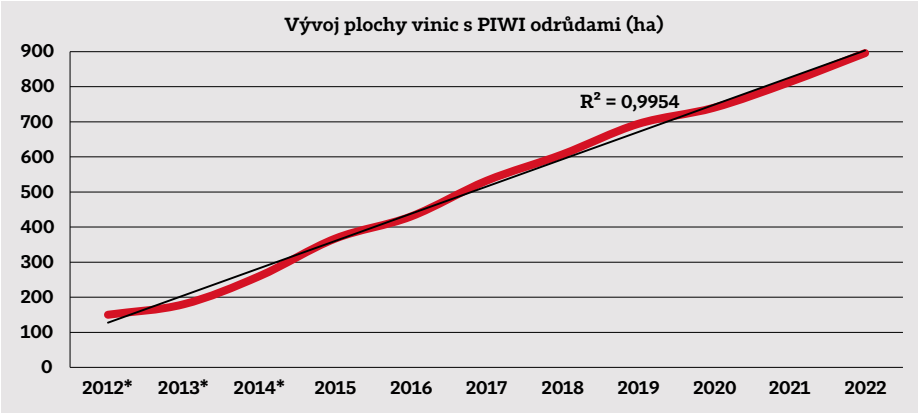

Obr. 1: Vývoj pěstování PIWI odrůd v ČR. *Zdroj: Registr vinic; *odhad SV ČR*

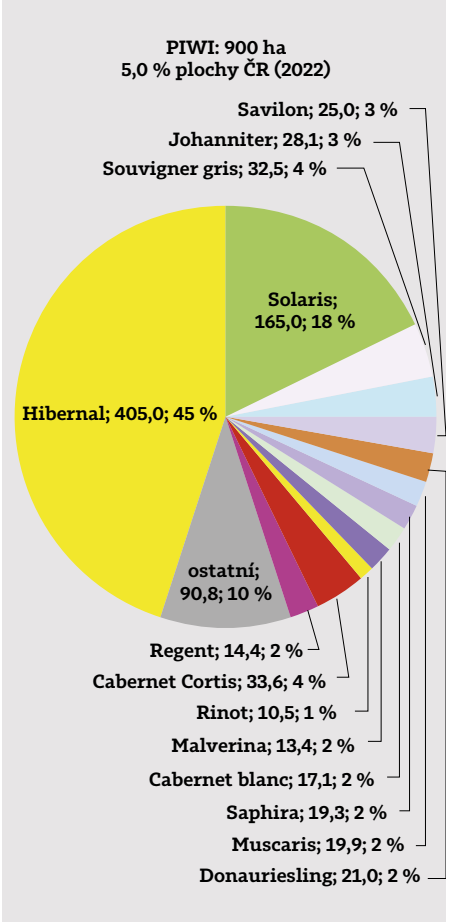

Obr. 2: Nejčastěji pěstované PIWI odrůdy v ČR v roce 2022 *Zdroj: ÚKZÚZ*

JIŘÍ SEDLO

Další krok k posílení ochrany půdy: ještě šetrnější hospodaření na erozně ohrožených polích

11. 11. 2022 – Tisková zpráva – Ministerstvo zemědělství v registru půdy LPIS zveřejnilo předpokládanou vrstvu erozního ohrožení, která vychází z nového Strategického plánu SZP 2023–2027. Cílem je ochránit půdu před vodní erozí, která v Česku ohrožuje až 60 % cenné zemědělské půdy. Na těchto půdách bude nutné volit šetrnější metody hospodaření.

Nová vrstva erozního ohrožení začne platit pro pole s hlubokými nebo středně hlubokými půdami, ze kterých se vinou eroze splaví 9 tun ornice z jednoho hektaru za rok. Pokud se tato hodnota překročí, přeřadí se konkrétní pole do stupně erozní ohroženosti a zemědělec na něm bude muset dodržovat přísnější a šetrnější způsoby obhospodařování. Dosud to platilo pro 17 tun na hektar ročně. Pro mělké půdy budou nově platit 2 tuny na hektar/rok, namísto ▸

dosavadních 5 tun na hektar/rok. Změněné hodnoty už obsahuje i vyhláška o ochraně zemědělské půdy před erozí. Pro rok 2023 bude ještě používána dosavadní vrstva, a tedy i současná pravidla.

„Protierozní opatření musí mít prioritu, protože eroze odnáší to nejcennější, co zemědělci mají – půdu. Bez ní zemědělec nepřežije, je na ní závislý, stejně jako celá krajina. Jako bývalý starosta jsem viděl bahno splavené z polí, které během chvilky napáchalo mnoho škody. Jsem proto přesvědčen, že nová pravidla nám pomohou půdě navrátit její přirozenou schopnost zadržovat vodu," řekl ministr zemědělství Zdeněk Nekula (KDU-ČSL).

Nová opatření o ochraně půdy doplní už dříve přijaté změny, podle kterých od příštího roku nebudou moci zemědělci pěstovat monokulturu (tedy jednu plodinu) na ploše větší než 10 hektarů na silně erozně ohrožených polích. Budou muset pole rozčlenit ochrannými pásy, krajinnými prvky nebo prostřídáním více plodin. Od roku 2024 je plánováno další rozšíření erozně ohrožených ploch. Úroveň erozní ohroženosti a podíl výměry polí, na kterých bude platit, bude sladěna s parametry Protierozní vyhlášky.

„Dlouhé roky jsme podceňovali prevenci vodní a větrné eroze. Nemůžeme nadále přehlížet opakující se smývání půdy z polí. Systém dotačních podpor jsme proto v novém období společné zemědělské politiky nastavili tak, aby odměňoval ty zemědělce, kteří budou kromě zemědělské produkce zajišťovat vyšší míru veřejného zájmu a přidané hodnoty," uvedl ministr Nekula.

Od rozšíření chráněných ploch Ministerstvo zemědělství očekává účinnější prevenci před erozí. Logicky tím dojde k určitým omezením při hospodaření, nicméně ve spolupráci s Výzkumným ústavem meliorací a ochrany půdy se připravují návrhy a možnosti, jaké vhodné postupy by měli zemědělci používat na erozně ohrožených pozemcích.

Ministerstvo zemědělství tak novými opatřeními pokračuje v politice uzdravování krajiny. Již od roku 2020 zavedlo povinnost pěstování jedné plodiny na erozně ohrožených půdních blocích v maximálně výměře 30 hektarů. Tato pravidla se dotkla přibližně 2 300 zemědělských podniků a 600 tisíc hektarů polí, což byla přibližně čtvrtina veškeré orné půdy v ČR. Od loňského roku toto opatření platí na veškeré zemědělské půdě v ČR, bez ohledu na míru jejího erozního ohrožení.

VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

Ministr vyzval řetězce k podpoře českých výrobců. Ty jim už nyní vycházejí vstříc

I přesto, že řada obchodních řetězců působících v Česku dlouhodobě podporuje české výrobce, ministr zemědělství Zdeněk Nekula (KDU-ČSL) letos v létě zaslal jejich generálním ředitelům dopis, v němž vyzýval k tomu, aby do své nabídky zařadily vyšší množství potravin z domácí produkce.

Dopis s odstupem času vyvolal podle mluvčího ministerstva zemědělství Vojtěcha Bílého diskusi, díky níž řetězce i spotřebitelé dodávání českých potravin do obchodů více vnímají.

„Je potřeba i v zákaznícovi vyvolat potřebu nakupovat české potraviny. Pak totiž budou obchodní řetězce nuceny takové zboží poptávat u svých dodavatelů," řekl mluvčí. Obchodní řetězce podle něj na Nekulův dopis reagovaly vesměs pozitivně. V podstatě deklarovaly, že mají o české potraviny dlouhodobý zájem, snaží se zkracovat dodavatelské řetězce a podporují udržitelnost.

Vazby na stovky dodavatelů

Mnoho českých obchodních řetězců se snaží podporovat české dodavatele potravin. U společnosti Albert tuzemské výrobky například tvoří více než devadesát procent jejího obratu. Řetězec si udržuje pevné vazby na stovky dodavatelů.

„V rámci našich privátních značek máme české výrobky od českých dodavatelů vyrobené z českých surovin pod značkou Česká chuť. Přináší celou řadu produktů, jako jsou máslo, sýry, bio mléko z českých pastvin či kvalitní uzeniny z přeštického vepřového masa," řekl Deníku ředitel externí komunikace a Public Affairs v Albertu Jiří Mareček.

Maso jen z našich stájí a pastvin

Nejvyšší podíl českých potravin na tuzemském trhu nabízí Penny Market. Vyplývá to ze slov mluvčího společnosti Tomáše Kubíka, podle kterého je většina potravin v nabídce řetězce českého původu. *„Maso, které si u nás zakoupíte pod privátní značkou Dobré maso, pochází výhradně od českých chovatelů, také pečivo je u nás prakticky výhradně od domácích dodavatelů. Spolupracujeme s více než 50 lokálními pekaři, ovoce a zelenina je v sezoně od místních farmářů,"* upřesnil Kubík.

Penny Market se také snaží podporovat dodavatele pouze na regionální úrovni. Šanci tím dostávají menší firmy, které svojí produkcí nejsou schopny obsáhnout celou síť řetězce. *„Nabídneme je tak pouze v určitém regionu, kde je navíc zákazníci znají a mají jejich produkty rádi. Dlouhodobě podporujeme například označení Vyrobeno podle České cechovní normy,"* řekl mluvčí.

Řada ocenění

Ve společnosti Kaufland zase v současnosti činí podíl potravin, které nakupuje od českých subjektů, více než 72 procent. V roce 2019 uvedla na trh regionální značku K-Jarmark – kvalita od tuzemských výrobců. *„Portfolio K-Jarmark produktů od českých uzenářů, pekařů, výrobců mléčných produktů a sýrů a lahůdkářů jsme v loňském roce rozšířili i o potraviny od českých farmářů a zemědělců,"* uvedla Renata Maierl, mluvčí společnosti Kaufland.

Značka K-Jarmark získala také řadu ocenění jako Česká chuťovka, Dětská chuťovka či Volba spotřebitelů. Kaufland pak klade důraz na spolupráci s výrobci potravin se sídlem v České republice, pokračuje v oceňované spolupráci s českými ovocnáři a zelináři, zaměřuje se na regionální a lokální potraviny z nejbližšího okolí jeho obchodních provozoven, spolupracuje s lokálními pivovary a nakupuje z tuzemska suroviny pro svoji produkci masa a masných výrobků.

Podpora našich výrobců i v cizině

Společnost Lidl se zase snaží podporovat domácí výrobce i v zahraničí. Podle mluvčího řetězce Tomáše Mylera je tam o české výrobky stále větší zájem. *„Svědčí o tom výsledky vývozu prostřednictvím naší společnosti v roce 2021. Loňský rok se stal z hlediska finančního objemu rekordním a celková částka přesáhla hodnotu 11,2 miliardy korun. Společně s Lidlem své výrobky vyvezlo 190 tuzemských dodavatelů celkem do 29 zemí Evropy a USA,"* upřesnil mluvčí.

Jednodušší vstup na zahraniční trh oceňují podle něj i sami dodavatelé. Nemusí totiž v dané zemi hledat partnery pro prodej nebo investovat do reklamy. Odpadají také starosti s logistikou. Zboží stačí pouze dodat do centrálního skladu, o jeho další dopravu se už stará Lidl.

„Pomyslnou první příčku mezi největšími vývozci obsadila společnost Drylock Technologies, s.r.o., která vyrábí hygienické prostředky. Mezi TOP 10 exportujících výrobců se zařadily také Delimax, MOWI Czechia, Mlékárna Pragolaktos, ale i Maso Uzeniny Polička, Bonavita nebo Lactalis CZ,“ uvedl Myler.

Chutnají v Rumunsku nebo Británii

Například společnost Delimax aktuálně prostřednictvím Lidlu vyváží své produkty do 11 zemí, nově zásobuje také 3 tisíce prodejen v Německu. Známou středomořskou pochoutku hummus dodává přímo do Španělska.

České výrobky jsou podle Mylera nejoblíbenější na Slovensku, přízeň zákazníků si ale vydobyly také v Rumunsku a Polsku. Populární jsou i ve Velké Británii, Maďarsku či Německu.

Potravinami od českých dodavatelů se zásobuje také řetězec Globus. *„Je dobré poznamenat i to, že Globus je sám výrobcem potravin. Například v masné a uzenářské výrobě patnácti řeznictví Globus nabízíme a zpracováváme hovězí a vepřové maso od českých chovatelů a zpracovatelů, které nese známku Česká potravina. Nabízíme též české králičí a kuřecí maso,“* přiblížila Martina Vladyková ze společnosti Globus.

AUTOR: SOCR ČR, 23. 11. 2022

Senát schválil beze změn zákon o významné tržní síle, dodavatelé do velkých obchodních řetězců budou více chráněni

4. 11. 2022 – Tisková zpráva – Větší transparentnost trhu a možnost lepších kontrol nekalých obchodních praktik přinese novela zákona o významné tržní síle, kterou včera bez připomínek schválil Senát. Podle ministra zemědělství Zdeňka Nekuly (KDU-ČSL) pomůže zákon hlavně našim zemědělcům, potravinářům a ostatním subjektům, které svou každodenní činností vytvářejí zemědělský a potravinový řetězec. Zákon po uplynutí lhůty, kterou má Senát na projednání předlohy, dostane k podpisu prezident.

„Jsem rád, že Senát novelu schválil. Jde o kompromis, který od teď ochrání menší firmy. Nově bude zneužití významné tržní síly moci Úřad na ochranu hospodářské soutěže posuzovat u mnohem širšího okruhu podnikatelských subjektů. V současnosti jde jen o 12 největších obchodníků, nově to bude více než 800 podniků. Ke zneužití dominantního postavení totiž dochází nejen mezi největšími obchodníky a jejich dodavateli, ale často i mezi velkými potravinářskými firmami a zemědělci,“ řekl ministr zemědělství Zdeněk Nekula.

Největší změnou, kterou zákon přináší, je právě rozšíření působnosti zákona. Dosud se vztahoval jen na velké firmy s ročním obratem přes 5 miliard korun, nově se bude týkat i společností s obratem nad 51 milionů korun. Pokud odběratel vůči svým dodavatelům použije některou z nezákonných praktik, hrozí mu pokuta až 10 milionů korun, nebo do výše 10 procent z jeho čistého obratu.

„Naším cílem je nastavit podmínky tak, aby chování na trhu bylo férové a nedocházelo k nějakým nekalým praktikám. Ty totiž vždy odnáší nakonec zákazník. Proto chceme nastavit pravidla tak, aby byl obchodní vztah v celém potravinovém řetězci transparentní. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže bude nyní moci konečně kontrolovat celý řetězec od zemědělce, přes potravináře až po obchod,“ uvedl ministr Nekula.

Novela zákona doplňuje seznam konkrétních nekalých praktik oproti současné legislativě, která platí od roku 2009. Nově tak bude například hrozit vysoká pokuta odběrateli, který bude po dodavateli zemědělského nebo potravinářského zboží požadovat peníze za reklamu, na které se předem nedohodli. Za nekalou, a tedy nelegální obchodní praktiku se bude považovat také zrušení objednávky zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků podléhajících rychlé zkáze v době kratší než 30 dnů přede dnem jejich dodání. Nezákonné bude rovněž, když obchodník bude na zemědělci nebo potravináři vymáhat náklady spojené s prošetřením stížnosti spotřebitele, aniž by se dodavatel dopustil pochybení.

Novela upřesňuje i náležitosti, které musí být obsaženy ve smlouvě mezi dodavatelem a odběratelem. Dodržování pravidel budou u dodavatelů s významnou tržní silou kontrolovat zaměstnanci Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Obsah novely primárně vychází z evropské směrnice, kterou měly povinnost všechny členské státy EU do svého právního řádu zapracovat. Tím došlo ke sjednocení přístupu k nekalým obchodním praktikám v potravinovém řetězci ve všech členských státech EU.

VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

Po šesti letech povinného nutričního značení na potravinách se připravuje jeho revize. Přibližně polovina států Evropské unie je pro dobrovolnost

11. 11. 2022 – Tisková zpráva – Označování výživových hodnot na přední straně obalu a jeho dopadům na udržitelné označování potravin se věnovala konference, kterou včera v Bruselu pořádalo české předsednictví. Cílem jednání bylo na základě strategie Farm to Fork prodiskutovat připravovanou revizi stávajících požadavků na nutriční značení. Před zavedením nových pravidel je nutné zvážit i možné dopady na malé zemědělce a výrobce.

„Diskutujeme o tématu, které ovlivní většinu výrobců a spotřebitelů potravin ve všech členských státech. V celé Evropské unii je harmonizované nutriční značení na potravinách povinné teprve od konce roku 2016. Aby se zajistilo, že poskytované výživové údaje budou mít na průměrného spotřebitele odpovídající dopad, dbalo se při jejich přijímání na jednoduchost a srozumitelnost. Před přijetím nových povinností musíme pečlivě zvážit již existující pravidla a přínosy a dopady jakýchkoli jejich případných změn. Zároveň bychom měli zvážit, zda by nebylo řešením zaměřit se více na vzdělávání spotřebitelů, aby skutečně dokázali využít informace, které již mají k dispozici,“ řekl při zahájení konference náměstek pro řízení Sekce potravinářství Jindřich Fialka.

Toto téma zařadilo České předsednictví již na zasedání Rady AGRIFISH letos v září. Vyplynulo z ní, že přibližně polovina členských států upřednostňuje dobrovolnost nového nutričního značení na přední straně obalu. Již současné požadavky pro nutriční označování potravin formou tabulky zahrnují i pravidla pro nutriční označování na přední straně obalu.

Účastníci konference zmiňovali, že případný nový unijní harmonizovaný systém nutričního označování musí být založen na vědeckých základech, musí být jednoduchý, srozumitelný a reflektovat konzumované porce potravin. Spotřebitel by měl být také edukován o vhodném množství příjmu potravin. Odborníci připomněli, že je třeba pečlivě zvážit zavádění nových povinností, které by mohly nejvíce dopadnout na malé farmáře a výrobce. Velký negativní dopad na všechny výrobce potravin lze však očekávat i v případě, že by nový ▸

systém rozděloval potraviny barvami zjednodušeně do kategorií na „zdravé“ a „méně zdravé“.

Například 90 % potravinářských výrobků CHZO (chráněné zeměpisné označení) a CHOP (chráněné označení původu) by bylo v systému Nutriscore označeno červenou barvou (nejméně zdravé), protože obsahují mléko a maso, ačkoli jinak představují vynikající evropskou zemědělskou potravinářskou produkci. Tímto by mohly být u spotřebitelů diskriminovány i velmi kvalitní potraviny. Nový systém by proto hlavně neměl být diskriminační. Pozornost by měla být věnována i adekvátnímu hodnocení vysoce zpracovaných potravin a vyvarování se špatného hodnocení základních potravinářských komodit.

Na konferenci výrazně zaznívala i potřeba více vzdělávat spotřebitele tak, aby byl při skladbě zdravého jídelníčku schopen využívat již stávající informace o potravinách. Výsledky bruselského jednání představí české předsednictví na prosincové Radě ministrů AGRIFISH. Konference se účastnili zástupci Evropské komise, Evropského parlamentu, Potravinářské komory ČR, zemědělců i výrobců.

VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

Došlo k prodloužení programu Mimořádné pracovní vízum o 3 roky, tj. do konce roku 2025

Dne 1. listopadu vstoupilo v platnost NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 19. října 2022 o změnách nařízení vlády v oblasti pracovní migrace (č. 321/2022 Sb.), kterým došlo k prodloužení programu Mimořádné pracovní vízum o 3 roky, tj. do konce roku 2025.

Návazně proběhly 30. – 31. 10. mezivládní konzultace s ukrajinskou stranou, kdy bylo ze strany MV aktivně navrženo zahájení ekonomické migrace do ČR specifickým programem MPV do zemědělství s možností náběru žádostí na GK Lvov. Bohužel, dle sdělení MV, ukrajinská strana odmítla jakékoliv obnovení migračních programů a česká vláda tento postoj hodlá respektovat. V současné chvíli (a pokud neskončí válečný konflikt i pravděpodobně pro nadcházející měsíce) tak zůstávají v platnosti stávající možnosti pro zaměstnávání zahraničních pracovníků:

1. Program kvalifikovaný zaměstnanec (mimo UA)
2. Zaměstnávání UA občanů pobývajících v ČR v rámci Lex Ukrajina

Sdělení od MPSV:

- Stoupá počet dospělých v rámci pobytových titulů Lex Ukrajina – platí, že 2/3 tvoří ženy, nicméně vzrůstá počet mužů na úkor dětí
- Z počtu zaměstnaných cizinců s pobytovým titulem Lex Ukrajina pracuje v zemědělství, potravinářství, lesnictví a akvakultuře cca 8,7 %

ING. VÁCLAV SUCHAN, CSC. MBA, GARANT, 15. 11. 2022

Nebezpečné potraviny – víno (listopad 2022)

Zdroj: www.potravinynapranyri.cz

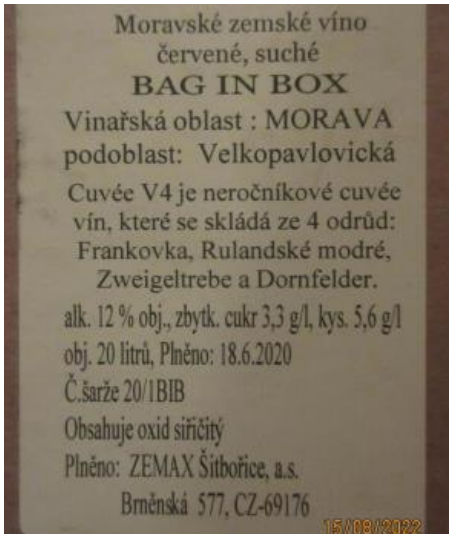

Cuvée V4, Moravské zemské víno, červené, suché

Kategorie: Nebezpečné potraviny

Ve víně byl překročen povolený limit pro obsah konzervantu – kyseliny sorbové.

Šarže: Č. šarže 20/1 BIB

Obal: bag in box á 20 l

Množství výrobku v balení: 20 l

Výrobce: Plněno: ZEMAX Šitbořice, a.s., Brněnská 577, CZ-69176

Místo kontroly: PAVEL HRADECKÝ, "Konzum u Hradeckých", náměstí Míru 142/30, 588 51 Batelov

IČ: 03637204

Země původu: Česko

RIESLING SEBASTIAN A. 2016, KABINETT HALBTROCKEN Mosel, Víno z Německa

Kategorie: Nebezpečné potraviny

Víno obsahovalo alergen - oxid siřičitý, který nebyl uveden na obalu.

Šarže: L.A.P. Nr. 25765101717

Obal: Skleněná lahev, šroubový uzávěr

Množství výrobku v balení: 0,75 l

Výrobce: Stáčírna R. PRÜM KG D-54470 WEHLEN

Místo kontroly: Kaufland Česká republika v.o.s., Nádražní 2376, 59101 Žďár nad Sázavou

IČ: 25110161

Země původu: Německo

Ze zahraničí

EK schválila Česku a Slovensku plány pro poskytování zemědělských dotací

Brusel 24. listopadu (zpravodaj ČTK) – Evropská komise dnes schválila strategické zemědělské plány Česka a Slovenska, na jejichž základě vyplatí oběma zemím v letech 2023 až 2027 dotace ze zemědělských fondů Evropské unie. Česko v příštích pěti letech dostane 5,6 miliardy eur (zhruba 136 miliard Kč), Slovensko 3,3 miliardy (80 miliard Kč). Komise o tom informovala v tiskové zprávě.

Unijní exekutiva poslední verzi plánů se zapracovanými dřívějšími připomínkami dostala začátkem listopadu. Brusel zkoumal, zda jsou v souladu se zásadami společné zemědělské politiky EU, což je podmínkou vyplácení dotací.

Podle komise je klíčovým prvkem českého plánu změna takzvané redistributivní platby, kterou zemědělci dostávají na prvních 150 hektarů obhospodařované půdy. Místo původně plánovaných deseti procent se letos česká vláda shodla na 23 procentech z částky určené na přímé platby, kterou dostávají na hektar. Komise v hodnocení uvedla, že to "zlepší rentabilitu malých a středních zemědělských podniků". Unijní exekutiva rovněž zdůraznila, že zemědělská plocha, na níž je v rámci unijních dotací podporováno ekologické zemědělství, vzroste do roku 2027 z 16 na 21 procent.

Komise také očekává, že díky podpoře z unijních fondů vznikne v českém zemědělství v příštích pěti letech na 1400 pracovních míst.

Zemědělské dotace tvoří tradičně nejobjemnější kapitolu rozpočtu EU. Na víceleté období do roku 2027 na ně unijní země vyhradily dohromady 270 miliard eur.

WWW.FOODNET.CZ, 25. 11. 2022

Udržitelné používání přípravků na ochranu rostlin: Berlín stojí za Bruselem

V ostatních zemích EU roste skepse vůči nápadům Komise EU na všeobecný zákaz používání přípravků na ochranu rostlin v chráněných oblastech (nařízení o udržitelném používání POR, Sustainable Use Regulation, SUR). Podle španělského sdružení zemědělců ASAJA by se zákaz dotkl přibližně 30 % zemědělské půdy ve Španělsku. V případě realizace by se ještě více prohloubily již existující problémy, jako je nedostatečné řešení ochrany proti škůdcům, násobné zvýšení výrobních nákladů a snížení sklizně. Sdružení označilo návrh Komise za „slepou křížovou výpravu“ a poukázala na to, že se nezmění požadavky na pesticidy pro do EU dovážené produkty. V Itálii varovalo před riziky realizace plánů Komise také sdružení zemědělců Coldiretti a sdružení Filiera. Sdružení očekávají, že v případě realizace plánů dojde v Itálii k poklesu produkce potravin až o 30 %. Odstupující italský ministr zemědělství vidí riziko, že předepsaná ekologická změna bude ekonomicky neudržitelná a způsobí otřesy na trzích. Také polský ministr zemědělství Henryk Kowalczyk považuje za „obtížně pochopitelný projekt EU na výrazné omezení používání přípravků na ochranu rostlin“ v kontextu stále častějších a intenzivnějších diskusí o potravinové bezpečnosti.

Německá vláda však za plány Bruselu stojí. Upřesnila, že stojí za prohlášením Spolkového ministerstva životního prostředí z roku 2019, že používání přípravků na ochranu rostlin v chráněných oblastech by mělo být zcela zakázáno.

Konkrétní dopady návrhů Evropské komise nelze podle spolkové vlády zatím předvídat. Jedná se o návrh nařízení, který bude v průběhu jednání na úrovni EU dále upraven, uvádí se mimo jiné v odůvodnění. Z tohoto důvodu nelze poskytnout informace například o typu a rozsahu postižených oblastí, dopadech na sklizeň a zabezpečení výnosů nebo ceny potravin. Podle odpovědi se v současné fázi řízení nepočítá s vypracováním posouzení dopadů omezení používání přípravků na ochranu rostlin a ani spolková vláda je nepovažuje za smysluplné vzhledem k nepředvídatelnému dalšímu vývoji právního textu.

DDW/28. 10. 2022/JS

Komise ustupuje

Komise EU koncem minulého týdne naznačila kompromisy ve svých plánech na ochranu rostlin. Neoficiální diskusní dokument ukazuje, že navrhované nařízení o udržitelném používání přípravků na ochranu rostlin je příliš ambiciózní. Komise EU nyní zvažuje, že místo úplného zákazu používání biologických a nízkorizikových produktů v citlivých oblastech navrhne jejich povolení. Politici zde reagují na masivní odpor odvětví vína a důsledky, na které jsme upozornili. To je potěšující! To však nestačí! Odmítáme tuto záplatu Evropské komise, která by měla návrh přepracovat zcela. Naše odvětví se zasazuje o omezení používání POR, ale v žádném případě nejsme ochotni přistoupit na kompromis jen ohledně zákazu jejich používání v citlivých oblastech.

DDW/22. 11. 2022/JS

Evropské státy na Radě vyjádřily majoritní podporu zpracování doplňkového posouzení dopadů pro implementaci návrhu Evropské komise na udržitelné používání pesticidů

Necelá dvacítka členských států (v různých zdrojích se počty různí, od ▸

17 po 19 členských států) v uplynulém týdnu podpořila zpracování doplňkového posouzení dopadů pro implementaci návrhu Evropské komise na revizi směrnice / nařízení o udržitelném používání pesticidů. Podle dostupných informací by zpracování doplňkového posouzení dopadů měly podporovat minimálně tyto země: AT, FI, LU, PT, SI, LT, EL, PL, EE, BG, RO, HU, HR, LV, IT, IE, CY a MT. Proti těmto státům stojů NL, FR, ES, DK a DE, které zpracování dalších studií nepodporují. Širokou podporu vyjádřila početnější skupina členských států zpracování dodatečných studií zaměřených na citlivé oblasti, povinné cíle a udržitelné alternativy, studie by měly lépe odrážet potenciální dopad nových pravidel na zemědělskou produkci a potravinové zabezpečení. Kritizována je přílišná ambicióznost návrhu, a to včetně návrhu na úplný zákaz používání pesticidů v citlivých oblastech, které by ale mohly představovat více než 60 % zemědělské plochy v Česku, 80 % na Slovensku a 90 % v Dánsku. Už během zářijové Rady ministrů zemědělství vyzvaly PL, AT, BG, EE, HU, LV, MT, RO, SI a SK ke zpracování doplňkového posouzení dopadů, k výzvě těchto členských států se následně v říjnu připojil i předseda Výboru Evropského parlamentu pro zemědělství a rozvoj venkova (COMAGRI) Norbert Lins (EPP, DE). Evropská komise v reakci na posilující obavy členských států i Parlamentu předložila v minulém týdnu neoficiální dokument o definici a rozsahu ustanovení o citlivých oblastech. Dokument nastiňuje možné způsoby dalšího postupu, měl by být základem pro další vyjednávání, nejedná se ale o doplňkové posouzení dopadů, po kterém volají členské státy i COMAGRI. V neoficiálním dokumentu jsou nastíněny možné prvky, určité možné ústupky ze strany Komise, které by mohly členské státy zvážit v rámci nadcházejících jednání. Jedná se například odklon od úplného zákazu ve prospěch omezení používání nejméně škodlivých pesticidů; povolení většiny pesticidů v ekologicky citlivých oblastech, včetně všech pesticidů používaných v ekologickém zemědělství; zúžení rozsahu definice citlivých oblastí tak, aby se nová pravidla vztahovala jen na nejvýznamnější oblasti; a na zachování ambicí v oblasti ochrany široké veřejnosti, zranitelných skupin a opylovačů. Evropská komise rovněž zmiňuje možné zúžení definice „zranitelných skupin obyvatel“ (v rámci „citlivých oblastí využívaných převážně zranitelnými skupinami obyvatel“) na těhotné a kojící ženy, nenarozené děti, kojence, děti a seniory. Z definice citlivých oblastí by mohly být vyloučeny silnice, železnice, přístavy a letiště. V neformálním dokumentu je rovněž odstavec věnovaný navrhovaným výjimkám umožňujícím použití pesticidů pro kontrolu některých škůdců a invazivních druhů. Členské státy kritizovaly navrhované šedesátidenní lhůty pro tyto výjimky, podle členských států je 60 dní příliš krátká doba. Evropská komise proto v neformálním dokumentu zmiňuje možnost prodloužení období pro výjimky na 120 dní, případně na jedno celé vegetační období. Dokument Komise bude dále diskutován, očekává se ale, že Rada i tak v prosinci předloží výzvu Evropské komisi ke zpracování požadovaných doplňkových dopadových studií.

ZDROJ: STÁLÉ ZASTOUPENÍ PK ČR V BRUSELU, 28. 11. 2022

Zpráva ze zasedání skupiny pro občanský dialog při EK, „VÍNO“ 10. 11. 2022

V souladu s evropskou strategií Farm to Fork, jejímž cílem je snížit používání chemických pesticidů o 50 % a hnojiv o 20 % do roku 2030, je jednou z oblastí intervence udržitelné zemědělství a oběhové hospodářství.Cílem je vytvořit udržitelný zemědělsko-potravinářský řetězec zlepšením konkurenceschopnosti zemědělských podniků a jejich environmentální a klimatické výkonnosti, posílením logistické infrastruktury odvětví, snížením emisí skleníkových plynů a podporou zavádění přesného zemědělství a modernizace strojů. V té době je třeba více investovat do vývoje nových odrůd a metod jejich pěstování v zemědělství.

Od roku 1990 vzrostlo používání pesticidů v zemědělství přibližně o 80 % a EU je jedním z největších světových trhů s pesticidy, kde se prodává čtvrtina všech pesticidů.Jak se již dlouho uvádí ve vědecké literatuře, používání přípravků na ochranu rostlin v zemědělství vystavuje provozovatele bezpečnostním a zdravotním rizikům.

Zjednodušeně lze rozlišit akutní toxicitu a chronickou toxicitu. Zatímco v případě té první jsou zemědělci proškoleni a informováni, u té druhé není jisté, zda si jsou dobře vědomi rizik, kterým jsou oni a jejich rodiny vystaveni. Již v roce 1991 vydala IARC (Mezinárodní agentura pro výzkum rakoviny) monografii o „profesionálním karcinogenním riziku“ spojeném s používáním přípravků na ochranu rostlin. Pokud dnes do lékařského vyhledávače PubMed zadáte slova Pesticidy a rakovina, najdete několik tisíc vědeckých článků, které uznávají naprosto jasnou souvislost mezi pesticidy a rakovinou. Tedy nejen používání pesticidů, ale i expozice pesticidům, neboť naprostá většina těchto článků se týká studií provedených na rodinných farmách samotných provozovatelů. Neexistuje tedy pouze profesní riziko pro zemědělské operátory a všechny pracovníky, kteří pracují v oblastech, kde se používají pesticidy, nebo kteří manipulují s plodinami ošetřenými chemickými látkami, ale existuje také environmentální riziko v důsledku pravděpodobné dlouhodobé expozice osob, které žijí, pracují nebo chodí do školy v blízkosti oblasti, kde se používají pesticidy. Tomuto riziku jsou vystaveni také ti, kteří se krátkodobě nacházejí v oblasti ošetřené pesticidy nebo v její blízkosti a neprovádějí ochranná opatření.

Kromě toho existuje především riziko, které se týká celé populace a souvisí s konzumací potravin nebo vody kontaminovaných pesticidy.

V roce 2012 Theo Colborn, známý americký vědec, uvedl, že do té doby se mělo za to, že hlavním rizikem znečištění je příspěvek ke vzniku rakoviny. Ve skutečnosti se ukázalo, že mnohem častější jsou jiné účinky toxických látek, například neurologické poruchy (poruchy pozornosti/hyperaktivity, autismus a související syndromy), obezita, cukrovka, poruchy sexuální diferenciace a plodnosti. Běžné chemické látky, které znečišťují životní prostředí, narušují imunitní systém. Stále více se také ukazuje, že tyto sloučeniny mají větší negativní účinky, i když jsou v životním prostředí přítomny v nižších koncentracích, ale současně v různých kombinacích.

Koktejlový efekt, který již nacházíme u multireziduijních přípravků na ochranu rostlin ve vodě a potravinách a který v současné době není zohledněn při ověřování obchodovatelnosti konkrétního potravinářského produktu. Problém přítomnosti pesticidů, a zejména multireziduí, ovlivňuje také produkci vína. V Itálii byla v roce 2021 zveřejněna zpráva obsahující údaje z různých státních laboratoří pro kontrolu potravin a prokazovala, že přibližně u 85,71 % vzorků ▸

stolních hroznů byla zjištěna přítomnost pesticidů a u 64,29 % více než jednoho.Přítomnost pesticidů byla zjištěna také u 40 % analyzovaných vzorků vína a v případě 23,15 % vzorků bylo nalezeno více reziduí.

Ze zdravotního hlediska to v souvislosti s chronickým užíváním představuje vážný problém při zjišťování poškození zdraví, protože přesná metodika, která by mohla kontrolovat aditivní a synergickou toxicitu pesticidů přítomných v potravinách, není dnes ještě známa.

Za tímto účelem se navrhuje využití multiomické fenotypizace jaterní osy k odhalení časného poškození buněk. Touto cestou se ubírá i zavedení "Minimis" francouzskou pracovní skupinou, která navrhuje nové limity dohodnuté mezi subjekty v odvětví vinařství, které zaručují produkt bez pesticidů, i když přirozeně nula neexistuje, protože dochází i ke kontaminaci produktu v celém řetězci pěstování,zpracování, stáčení a distribuce nesouvisející s použitím pesticidů (a to se samozřejmě týká i BIO zemědělství). Je pochopitelné, že tato skutečná revoluce směrem k novému modelu zemědělství představuje výzvu pro malé i velké výrobce vína.

Zdravý, dobrý a tradiční produkt, jako je víno bez reziduí, je zárukou zdraví pro výrobce, spotřebitele i životní prostředí.

PORDENONE 11. 11. 2022, DR. GUSTAVO MAZZI, ISDE ITALY, JS (KRÁCENO)

Glyfosát bude povolen o rok déle

Komise EU rozhodne o prodloužení dočasného povolení kontroverzní účinné látky na hubení plevele glyfosátu o jeden rok. To znamená, že herbicidy na jeho bázi bude možné používat do 15. prosince 2023. Rozhodnutí zatím nebylo formálně přijato. Dočasné povolení glyfosátu vyprší 15. prosince 2022. Podle mluvčí Evropské komise bude nyní prodlouženo o jeden rok. Potřebné rozhodnutí Komise bude přijato včas před uplynutím stávající doby platnosti povolení. Komise odůvodňuje prodloužení povolení dodatečným časem, který orgány potřebují k prozkoumání bezpečnosti herbicidu. Teprve po tomto intenzivním vyšetření lze učinit dlouhodobé rozhodnutí. Glyfosát je mimo jiné kritizován za to, že způsobuje rakovinu, což výrobce Bayer důrazně popírá. V Rakousku platí od léta 2021 částečný zákaz glyfosátu, který se nesmí používat na citlivých místech, jako jsou dětská hřiště nebo v soukromém sektoru. Naopak v zemědělství je jeho použití povoleno.

DER WINZER/16. 11. 2022/JS

Rozhodnutí o glyfosátu je nyní na Komisi

Při hlasování členských států v Odvolacím výboru dne 15. 11. se opět nenašla kvalifikovaná většina pro ani proti prodloužení povolení glyfosátu o jeden rok, které navrhla Komise EU. Nyní je rozhodnutí na Komisi EU, která s největší pravděpodobností povolení prodlouží, protože návrh pochází od ní.

Podle tiskové agentury Agra Europe úřad svůj návrh oficiálně přijme „včas“. Platnost současného povolení pro glyfosát končí 15. prosince. Při prvním hlasování v polovině října členské státy ve Stálém výboru pro rostliny, zvířata, potraviny a krmiva těsně nedosáhly kvora pro kvalifikovanou většinu alespoň 55 procent členských států a 65 procent obyvatel EU. Komise se marně snažila přesvědčit ještě jeden členský stát, aby hlasoval pro. Německo se stejně jako v říjnu zdrželo druhého hlasování. Totéž platilo pro Francii a Slovinsko. Chorvatsko, Lucembursko a Malta opět hlasovaly proti.

Prodloužení o jeden rok vychází ze současného posouzení rizik, protože se očekává, že rozhodující Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) předloží konečné přehodnocení účinné látky až v červenci 2023.

DDW/22. 11. 2022/JS

Rakousko očekává 2,4 milionu hl vína

Třetí odhad sklizně Statistik Austria rovněž hovoří o průměrném množství sklizně hroznů v Rakousku. V porovnání s druhým odhadem sklizně došlo k minimálnímu nárůstu, ale odhad zůstává těsně pod průměrem pro roky 2017 až 2021. Zpočátku to vypadalo na poměrně slabý ročník z hlediska výnosu, ale deště na poslední chvíli zlepšily bilanci. Na základě oficiálních odhadů vinařů očekává statistický úřad extrapolovanou sklizeň ročníku 2022 ve výši 2,43 mil. hl.

Pohled na hektarové výnosy ukazuje jasný trend. Čím více na západ, tím vyšší výnosy. Traisental (66 hl/ha), Wachau (65 hl/ha), Kremstal (64 hl/ha) a Wagram (61 hl/ha) mohou očekávat průměrné výnosy nad 60 hl/ha. Ve Weinviertelu vykazuje statistika hodnotu 61hl/ha, přičemž zde existuje výrazné rozdělení na západ a východ, například v oblasti Retzer Land jsou výnosy výrazně vyšší než v oblasti Poysdorf. Nejnižší výnosy jsou podle statistiků ve vinařských oblastech Vídeň a Carnuntum (40 hl/ha) a Leithaberg (47 hl/ha). Ve Štýrsku se výnosy liší jen nepatrně a pohybují se od 49 (Západní Štýrsko) do 54 hl/ha (Vulkanland). Při celkové sklizni 2,4 milionu hl není ani přebytek, ani nedostatek, trhy by měly fungovat spolehlivě. Jako každý rok budou konečné údaje o sklizni známy až na konci zimy roku 2023.

DER WINZER/WALTER KALTZIN/31. 10. 2022/JS

Klučení a destilace francouzských červených?

Sdružení vinařů francouzského regionu Côtes du Rhône podalo koncem října žádost o povolení vyklučit vinice s modrými odrůdami révy vinné a uvolnit vína pro krizovou destilaci. Tato akce byla nutná kvůli klesajícímu prodeji červeného vína v regionu.

V říjnu proběhl ve francouzském regionu Côtes du Rhône průzkum, jehož cílem bylo zjistit aktuální množství sklizně, prodej a zásoby vína. Výsledky ukázaly, že ve vinařském roce 2021/2022 se stáčí o tři procenta méně vína, ale v roce 2022 se sklidilo o pět procent více hroznů než v loňském roce. Sdružení vinařů v regionu proto požaduje, aby vinaři nyní mohli s finanční podporou destilovat víno a také vyklučit vinice s modrými odrůdami a nahradit je bílými odrůdami. Tímto způsobem chce region do roku 2030 zdvojnásobit produkci bílého vína. Předseda sdružení vinařů Côtes du Rhône, vysvětluje: „Mnoho červených AOP (CHOP) má problémy v kdysi důležitých prodejních kanálech, jako jsou velké francouzské obchodní řetězce. Během deseti let se naše obchodní aktivity v této oblasti snížily o 40 procent.“

DER WINZER/15. 11. 2022/JS

Chmurné předpovědi v Itálii

Klesající prodeje, snižující se marže – podle průzkumů ekonomického mo- ▸

nitoru společností Unione Italiana Vini (UIV) a Vinitaly se vinařský sektor v Itálii musí připravit na obtížný rok 2023. V důsledku prudkého růstu nákladů, který lze jen stěží tlumit zvýšením cen, se již v roce 2022 začne citelně snižovat hrubá provozní marže. Očekává se, že v roce 2021 klesne z 25 % na 10 %, což je méně než ve ztrátovém roce 2020, kdy rentabilita stále činila 17 %. Nejhorší finanční scénář se očekává v roce 2023. Přestože se dodatečné náklady sníží přibližně o 11 %, předpokládají se ztráty příjmů ve výši 16 % a volný pád marží na 4 %. To znamená pokles z 1,4 miliardy eur v roce 2022 na 530 milionů eur. Přitom 1,4 miliardy eur je již na světelné roky vzdáleno od 3,4 miliardy eur v roce 2021.

Podle UIV a Vinitaly skončí finanční rok 2022 poklesem prodeje o jedno procento objemu na 41,4 milionu hektolitrů, což bude kompenzováno pouze nárůstem hodnoty o jedno procento na 14,3 miliardy eur díky zvýšení (6 %) prodeje v on-trade kanálu a přímého prodeje. Podle této studie dojde k nárůstu hodnoty vývozu – v souvislosti s inflací – o 10 %, a to navzdory mírnému poklesu objemu. Znepokojující jsou maloobchodní tržby z prodeje potravin na hlavních trzích v USA, Německu a Spojeném království, které k 30. září 2022 poklesly o 10 % a v hodnotovém vyjádření o 6,5 %. Kromě toho měla vysoká sklizeň více než 50 milionů hektolitrů za následek 15 až 20procentní pokles cen nebaleného vína. Snížením (např. dotovanou destilací) o 3 mil. hektolitrů by se podle závěrečné analýzy mohlo odvětví zbavit přebytků a obnovit zdravý finanční trh vínem.

DER WINZER/17. 11. 2022/JS

Nepodlehněme pokušení zavlažovat vinice

V souvislosti se stále častějším používáním zavlažování révy vinné upozorňují odborníci v tomto odvětví v článku zveřejněném v listu Le Monde z 12. 10. 2022 na účinky této škodlivé a zbytečné praxe.

Při každém suchu se objevují výzvy k rozvoji zavlažovánírévy. V současné situaci nedostatku vody, kdy je asi stovka obcí zásobována cisternami, je oprávněné pochybovat o možném zobecnění tohoto zavlažování ve Francii. Ve skutečnosti existuje tisíce let staré know-how pro pěstování révy vinné bez zavlažování. Réva je v Evropě významnou plodinou, zejména v oblasti Středozemního moře. Pěstuje se zde již tisíce let v suchých podmínkách, tedy bez zavlažování. Réva je rostlina dobře přizpůsobená těmto podmínkám. Díky hlubokým kořenům má na začátku sezóny přístup v průměru ke 200 litrům vody na metr čtvereční. Tuto zásobu čerpá v době, kdy neprší, a může tak bez poškození přečkat období dvou až tří měsíců bez deště.

V průběhu staletí si navíc vinaři osvojili sofistikované know-how, jak získávat kvalitní vína, aniž by museli využívat zavlažování. Vybrali odrůdy révy odolné vůči suchu a pozdě dozrávající odrůdy, které dozrávají při nižších teplotách, a vyvinuli systémy pěstování révy s nízkou spotřebou vody. V posledních třiceti letech se bohužel od tohoto systému postupně upouštělo ve prospěch révy vinné, která je často ranější, vysazená v řádcích, se snadněji mechanizovatelnou agrotechnikou, ale s vyšší spotřebou vody.

Vodní stres není pro výrobu kvalitních vín problémem, naopak, je nezbytný. Nejkvalitnější jsou půdy se středně nízkou zásobou vody. Nedávno zveřejněná studie přezkoumala klimatické podmínky přibližně 60 ročníků v Bordeaux a všechny suché roky bez výjimky odpovídají dobrým nebo velmi dobrým ročníkům pro získávání červeného vína: 1961, 1982, 1989, 1990, 2005, 2009, 2010, 2016, 2020. Stejné zjištění překvapivě učinili i v Côtes-du-Rhône, kde je klima sušší než v Bordeaux.

Bylo zjištěno, že nedostatek vody může snížit výnosy. Tvorba výnosů je však složitý proces, který zahrnuje mnoho faktorů: hnojení, výběr podnože, řez, klimatické události (mráz, krupobití), možné ztráty způsobené chorobami atd.

V současné době je ve Francii zavlažováno něco přes 50 000 hektarů vinic, což představuje 7 % celkové plochy vinic. Toto procento je nízké, ale rychle se zvyšuje. Upozorňujeme na velké ekologické riziko, které představuje rozšíření zavlažované oblasti. Neomezeně zavlažovaná vinice spotřebuje přibližně 4 miliony litrů vody na hektar za rok. Při optimalizovaném řízení zavlažování pomocí kapkového systému lze toto množství snížit na 1 milion litrů na hektar ročně, což je stále značné množství.

Zavlažování může na několik let vyvolat iluzi zlepšení ziskovosti podniků díky zvýšení výnosů, ale ve skutečnosti se jedná o nepřizpůsobení. Španělský příklad regionu La Mancha, kde se zavlažování velmi rychle rozvinulo díky odběru vody z neobnovitelných vodonosných vrstev (paradoxně s velkou podporou Evropské unie), ukazuje, že know-how pěstování plodin v suchých podmínkách se při zavlažování velmi rychle ztrácí. Jakmile měli vinaři přístup k zavlažování, vysadili odrůdy révy vinné, které nejsou příliš odolné vůči suchu (Syrah, Merlot a Tempranillo), někdy na podnožích, které nejsou přizpůsobené, se systémy hospodaření, které vyžadují mnohem více vody než tradiční řez gobelet. Až za několik let vyschnou vodonosné vrstvy, nebude cesty zpět a v této oblasti již nebude možné pěstovat žádné plodiny.

Systém kapkové závlahy navíc vytlačuje kořenový systém révy k povrchu půdy. Réva se pak rychle stává závislou na zavlažování. V neposlední řadě je zajištění infrastruktury pro přivedení zavlažovací vody k vinicím velmi nákladné a téměř výhradně financované z veřejných prostředků.

Přestože ve Francii stále převažuje pěstování révy vinné bez závlah, zavlažování postupuje velmi rychle. Není to ani nutné, ani žádoucí – s výjimkou výsadby mladé vinice – a nevyhnutelně by to konkurovalo prioritnějšímu využití vody, jako je pitná voda nebo zavlažování potravinářských plodin. Mějme odvahu bránit naše letité know-how, abychom pokračovali v systému výroby, který prokázal svou udržitelnost.

ZDROJ: COPA-COGECA/2. 11. 2022/JS

Ověřování opakovaně použitelných přepravních obalů na víno v Rakousku

Od začátku roku 2023 budou rakouská pošta a Interspar Austria testovat používání opakovaně použitelných kartonů pro přepravu vína. Ty byly pro tento účel zcela nově zpracovány. V rámci testovací kampaně rakouské pošty „zelené obaly“ byly po dobu šesti měsíců testovány opakovaně použitelné přepravní kartony společně s pěti velkými maloobchodními prodejci v zemi. Hornorakouská univerzita aplikovaných věd projekt vědecky doprovázela a mimo jiné hodnotila, jak je tento obal přijímán zákazníky. Vzhledem k pozitivním výsledkům bude „zelený obal“ od jara příštího roku k dispozici pro standardní poštovní přepravní krabice.

Aby bylo možné nabízet opakovaně použitelné kartony i v odvětví vína, spolupracuje pošta se společností Interspar Welteit. V loňském roce byly vyvinuty přepravní kartony na víno, které se v současné době vyrábějí a budou se testovat od začátku roku 2023. Jednatel společnosti Interspar Austria je projektem potěšen: „Podle současného stavu znalostí jsou opakovaně použitelné obaly pro přepravu vína celosvětovou novinkou. Průzkum v projektovém týmu ukázal, že na trhu neexistuje žádné existující řešení, které bychom mohli použít. Obal byl proto vyvinut zcela od základu a je šitý na míru našim přísným požadavkům."

DER WINZER/17. 11. 2022/JS

Iniciativa pro opakované použití lahví na víno

Bádensko-württemberský svaz družstev (BWGV) koordinuje projekt zavedení opakovaně použitelných lahví o objemu 0,75 litru. Podnět k projektu vzešel v lednu od společnosti Südglas eG v Breisachu. Vědeckou podporu projektu poskytuje DLR v Neustadt/Weinstraße. V pozadí projektu jsou především úvahy o udržitelnosti. Podle plánu projektu by se praktické zkoušky měly uskutečnit již v roce 2023. Celkově má projekt trvat do roku 2024. Do té doby je však třeba překonat některé problémy.

Ústředním bodem bude výběr tvarů lahví. Více než čtyři různé tvary jsou vratné jen s potížemi. Manažeři projektu rovněž počítají se snížením hmotnosti opakovaně použitelných lahví na 400 gramů, aby se ještě více snížila stopa CO_2. Nejprve je však třeba vyjasnit, kolik oplachových cyklů takové lehčí láhve zvládnou.Dalším problémem je vzhled vratných lahví. Se současnou technologií není možné používat dlouhé uzávěry. Kromě toho se vzhled skleněných lahví po opakovaném použití zhoršuje ve srovnání s novou skleněnou konkurencí. Projekt proto musí také zvážit, jakým způsobem lze informovat o udržitelných výhodách opakovaně použitelných lahví. Kromě toho je třeba vyloučit, že by se v systému opakovaného oběhu objevily „neplatící spolujezdci", jejichž láhve, skončí v systému opakovaného oběhu a poškodí jeho ekonomickou účinnost. Projekt se zabývá také alternativními obaly, jako jsou BiB a sudy.

WEINWIRTSCHAFT/3. 11. 2022/JS

BOKU a Geisenheim slaví 150 let

Zemědělská univerzita ve Vídni (Universität für Bodenkultur; BOKU) a Univerzita v Geisenheimu (Hochschule Geisenheim University) letos slaví 150. výročí svého založení. Obě instituce intenzivně spolupracují v oblasti akademického vzdělávání německy mluvících vinařů.Od roku 2014 intenzivně spolupracují v rámci společného magisterského programu. Studenti dvouletého programu „Vinohradnictví, enologie a sklepní hospodářství" stráví na obou univerzitách vždy alespoň jeden semestr.

Dne 15. října 1872 byla ve Vídni otevřena „k. k. Hochschule für Bodencultur" (c. k. vysoká škola pro zvelebování půdy), která měla studentům poskytnout „nejvyšší vědecké vzdělání v oblasti zemědělství a lesnictví". V současné době je BOKU rozdělena do 15 výzkumných oddělení a má přibližně 10 000 studentů, kteří studují na různých místech, především ve Vídni a Tullnu. Zaměřuje se na zemědělství, biotechnologie, řízení zdrojů a ekosystémů, krajinné plánování a hospodaření s dřevem a vodou.

Také v roce 1872, 19. října, byl v německém městě Geisenheim na středním Rýně otevřen „Königlich Preußische Lehranstalt für Obst- und Weinbau" (Královský pruský vzdělávací ústav pro ovocnářství a vinařství). Od roku 2013 je samostatnou vysokou školou, která má dnes asi 1800 studentů, z nichž mnozí jsou zahraniční. V šesti výzkumných oblastech se zaměřuje především na vinařství, enologii, zahradnictví a krajinné plánování.

DER WINZER/24. 10. 2022/JS

Proběhla mezinárodní soutěž PIWI International Wine Challenge 2022

V německém Kappelrodeck-Waldulm proběhla 25. 10. 2022 soutěž vín PIWI International Wine Challenge (dříve PIWI Weinpreis) 2022 pod patronací organizace PIWI International. Zúčastnilo se jí celkem 185 vín z PIWI odrůd z 8 zemí (Německo, Rakousko, Švýcarsko, Itálie, Česko, Polsko, Švédsko, Francie a Belgie). Převažovala bílá vína, dále porota hodnotila 41 červených, růžová, perlivá a šumivá vína a 7 oranžových vín. K nejčastěji hodnoceným odrůdám patřily Souvignier gris, Cabernet blanc, Johanniter, Muscaris a Solaris, v případě červených vín pak Divico a Cabernet Cortis. Uděleno bylo 10 velkých zlatých medailí a 35 zlatých medailí, stříbrných přes 70. Vítězi jednotlivých pěti kategorií pocházeli z Německa, Rakouska a Polska, s odrůdami Muscaris, Souvignier gris, Sauvignac a Solaris.

Do Česka putují podle jednotlivých kategorií následující medaile:

Víno	Vinařství	Medaile
Kategorie 1 – suché, do 12 % obj. alk.		
Savilon, zemské víno, 2021	VINSELEKT MICHLOVSKÝ a.s.	stříbrná
Kategorie 2 Vím o suché, nad 12 % obj. alk.		
Flower Riesling, zemské víno, 2021	VINSELEKT MICHLOVSKÝ a.s.	zlatá
Nativa, zemské víno, 2019	VINSELEKT MICHLOVSKÝ a.s.	zlatá
Laurot, pozdní sběr, 2018	VINSELEKT MICHLOVSKÝ a.s.	zlatá
Laurot, pozdní sběr, 2019	VINSELEKT MICHLOVSKÝ a.s.	stříbrná
Vesna, zemské víno, 2021	VINSELEKT MICHLOVSKÝ a.s.	stříbrná
Rinot, pozdní sběr, 2021	VINSELEKT MICHLOVSKÝ a.s.	stříbrná
Kategorie 3 – nad 9 g/l zbytkového cukru		
Solaris, výběr z hroznů, 2021	Ing. Miroslav Volařík	zlatá
Rinot, Vesna, Savilon, sekt s.o., 2021	VINSELEKT MICHLOVSKÝ a.s.	stříbrná
Johanniter, pozdní sběr, 2021	Znovín Znojmo, a.s.	stříbrná
Kategorie 4 – přírodně sladká		
Johanniter, výběr z bobulí, 2021	Ing. Miroslav Volařík	zlatá
Hibernal, výběr z bobulí, 2019	Znovín Znojmo, a.s.	zlatá
Solaris, výběr z hroznů, 2021	Znovín Znojmo, a.s.	stříbrná

Více k výsledkům soutěže (německy, anglicky, italsky a francouzsky):

https://piwi-international.de/piwi-international-wine-challenge-2022/

Slavnostní předání diplomů oceněným vinařstvím proběhne při příležitosti valné hromady PIWI International v sobotu 12. 11. 2022 v Neustadt an der Weinstrasse.

JIŘÍ SEDLO, VICEPREZIDENT PIWI INTERNATIONAL

Jednání PIWI International ve dnech 11. – 13. 11. 2022 v Německu

Tisková zpráva, listopad 2022 – Členové sdružení „PIWI International" z Německa, Rakouska, České republiky, Švýcarska, Itálie, Polska a Nizozemska se sešli v Neustadtu an der Weinstraße na výroční valné hromadě. Většina z nich jsou vinaři, kteří pěstují (někdy dokonce výhradně) PIWI odrůdy révy vinné. V pátek ráno proběhlo jednání představenstva organizace a následně návštěva vinařské školky Rebschule Freytag, která je jedním z hlavních dodavatelů těchto rezistentních odrůd révy vinné a která účastníkům poskytla náhled do své práce a zajímavé informace o šlechtění a množení.

Odpoledne ve „Weincampus Neustadt" Univerzity aplikovaných věd v Ludwigshafenu se neslo v duchu hesla „Věda se setkává s praxí". Odborné přednášky osvětlily spektrum od šlechtění po prodej vína:

- Výzkum ekonomické udržitelnosti podniků a PIWI odrůdy: Překvapivé poznatky a perspektivy (prof. Dr. Marc Dressler)
- Molekulární mechanismy rezistence PIWI odrůd révy vinné (prof. Dr. Jochen Bogs)
- Předávání poznatků o PIWI odrůdách v rámci projektového týdne žáků „Udržitelné vinařství" (Karin Franzen, Institut pro vinohradnictví a enologii, DLR Rheinpfalz)
- Stylistika vín PIWI odrůd: preference spotřebitelů a odborníků, včetně srovnávací degustace (prof. Dr. Ulrich Fischer)

Prof. Fischer na závěr shrnul: Potenciál PIWI odrůd s ohledem na nezbytné změny směrem k větší udržitelnosti je obrovský. A už se nemusí vyhýbat porovnávání chutí vína s tradičními odrůdami.

Na sobotní valné hromadě, s připojením rovněž on-line, informoval prezident Alexander Morandell (I) o mnoha aktivitách sdružení v uplynulém roce, samotné představenstvo se sešlo 14krát online a jednou fyzicky, tradičně v Prienu (D). Mezi nejdůležitější aktivity sdružení patřila nová podoba mezinárodní soutěže PIWI International Wine Challenge a vypracování nových stanov organizace. To by mělo PIWI International umožnit působit jako zastřešující organizace pro národní sdružení.

Valná hromada při volbě potvrdila stávající členy představenstva v jejich funkcích. Pouze bývalý prezident Josef Engelhart (D) opustil představenstvo na vlastní žádost po více funkčních obdobích. Současný prezident Alexander Morandell mu poděkoval za jeho dlouholetou práci pro PIWI International. Stále je k dispozici pro konzultace ve své speciální oblasti pěstování PIWI odrůd révy vinné. Jeho místo v tomto orgánu zaujal Heinrich Leutenberger (D), který převzal funkci zapisovatele. Revizor Edwin Locher byl potvrzen ve své funkci, druhým revizorem byl jednomyslně zvolen Ulrich Frizlen.

Následovala živá debata o používání loga PIWI International, které má být posíleno jako značka a také častěji používáno členy.

V sobotu večer, po společné večeři, byla příležitost předat přítomným vítězům diplomy PIWI International Wine Challenge a ochutnat řadu vynikajících vín.

V neděli byla celá akce zakončena návštěvou vinařství Mohr-Gutting v Neustadt-Duttweiler. Zde se přítomní seznámili s ekologickým vinařstvím, které již léta pracuje s PIWI odrůdami.

PIWI International je nyní silnou mezinárodní sítí, která je zastoupena nejen v tradičních evropských vinařských zemích, ale rozšiřuje se také do Dánska, Anglie, Švédska a dokonce i do Norska, stejně jako do USA a Kanady.

JS

Na adrese https://vimeo.com/376230239/63c8c67506 je možné shlédnout humorné video studentů z Geisenheimu vysvětlující činnost kvasinek při vinifikaci moštu (v němčině).

JS

Sdělení Evropské komise k zajištění dostupnosti hnojiv zkritizovala řada zúčastněných stran, podle některých europoslanců Sdělení nenabízí žádná konkrétní opatření na pomoc zemědělcům

Evropská komise předložila dne 09/11/2022 nové Sdělení Komise k zajištění dostupnosti (availability) a cenové dostupnosti (affordability) hnojiv s cílem pomoci v řešení aktuální krize na evropském trhu s hnojivy. Plán Evropské komise ale v závěru týdne zkritizovala řada zúčastněných stran. V Evropském parlamentu kritikou nešetřil například koordinátor pro zemědělství největší politické frakce v Evropském parlamentu EPP Herbert Dorfmann (IT, EPP). Ten uvedl, že Sdělení krizové situaci nijak výrazně nepomůže, skutečným problémem podle něj je, že výrobci hnojiv vydělávají „miliardy" na současných vysokých cenách hnojiv. Evropská komise se proto podle Dorfmanna měla zaměřit spíše na velké zisky výrobců hnojiv. Rakouský europoslanec Thomas Waitz (Zelení) požádal Evropskou komisi o vysvětlení toho, proč by měly být prostředky od daňových poplatníků využívány na podporu těchto vysoce ziskových společností. Německá europoslankyně Ulrike Müller, koordinátorka pro zemědělství třetí největší politické frakce Renew Europe, uvedla, že Sdělení postrádá konkrétní opatření určená na pomoc zemědělcům a zdůraznila, že finanční obálka alokovaná pro SZP by neměla být vnímána jako zdroj, ze kterého je možné financovat „úplně všechno".

AUTOR: STÁLÉ ZASTOUPENÍ PK ČR V BRUSELU, 13. 11. 2022

Evropská komise odložila předložení revize nařízení o poskytování informací spotřebitelům, důvodem je přílišná komplexnost označování výživových hodnot na přední straně obalů

Italská delegace v Evropském parlamentu organizovala v uplynulém týdnu diskusi k problematice označování potravin. Jednání se účastnil i Jindřich Fialka, náměstek ministra zemědělství ČR, řada akademických pracovníků a europoslanců. Do dis-

kuse byla rovněž přizvána zástupkyně Evropské komise, generálního ředitelství pro zdraví a bezpečnost potravin (DG SANTE), zodpovědná za problematiku přípravy návrhu revize nařízení 1169/2011 o poskytování informací spotřebitelům. Během diskuse zazněla řada kritických připomínek vůči systému Nutri-Score, který patří mezi nejrozšířenější systémy značení výživových hodnot na přední straně obalu v EU. Zástupci, a to včetně českých zástupců Jindřicha Fialky a europoslance Martina Hlaváčka (Renew), kritizovali příliš zjednodušující nastavení systému, diskriminaci málo zpracovaných a nezpracovaných potravin a zvýhodňování vysoce zpracovaných potravin, matení spotřebitelů, využitelnost systému pro velké nadnárodní korporáty i hrozící monopolizaci na trhu. Zástupkyně Evropské komise po jednání uvedla, že Evropská komise odloží předložení revize nařízení, a to z původně plánovaného konce letošního roku na druhé čtvrtletí roku 2023. Důvodem je přílišná komplexnost a komplikovanost tématu, kterému je třeba věnovat náležitou pozornost. Zástupkyně Komise rovněž uvedla, že Evropská komise nepodpoří žádný ze zavedených systémů značení výživových hodnot potravin, podporovaný systém by ale mohl být založen na barevné hodnotící škále.

ZDROJ: STÁLÉ ZASTOUPENÍ PK ČR V BRUSELU, 4. 11. 2022

Francouzská asociace UFC-QueChoisir zahájila kampaň pro označování výživových hodnot potravin systémem Nutri-Score

Francouzská asociace UFC-QueChoisir zahájila kampaň „Affiche Ton Nutri-Score“ (v překladu „Zobrazte vaše Nutri-Score“) pro označování výživových hodnot potravin systémem Nutri-Score. Asociace vyzývá společnosti k dobrovolnému označování štítkem Nutri-Score u všech potravin, do budoucna prosazuje i povinné zavedení tohoto systému označování v celé EU. Asociace UFC-QueChoisir doufá, že kampaň povede ke snížení počtu francouzských potravin, které zatím nejsou systémem Nutri-Score označeny, alespoň o 40 %.

WWW.FOODNET.CZ, AUTOR: STÁLÉ ZASTOUPENÍ PK ČR V BRUSELU, 31. 10. 2022

Vědci z italské Univerzity Bari vypracovali nový návrh značení potravin „Med Index“, který by měl skrze informace o počtu porcí, kalorickém příjmu a nutriční, environmentální a sociální udržitelnosti informovat spotřebitele o celkové udržitelnosti dané potraviny

Vědci z italské Univerzity Bari zveřejnili novou studii, ve které představili návrh nového značení potravin. Značení by mělo být zaměřeno na poskytování informací o celkové udržitelnosti dané potraviny spotřebitelům. Nové schéma má podobu trojúhelníku, který je rozdělen na tři patra. Nejvyšší patro, lokalizované ve špici trojúhelníku, by mělo spotřebitelům poskytovat informace o počtu porcí potraviny, které dané balení obsahuje (informace by měla být poskytována prostřednictvím různého počtu postaviček, nikoli prostřednictvím číselných hodnot). Druhé patro by mělo spotřebitele informovat o kalorickém příjmu, opět pomocí symbolů postaviček provozujících různý stupeň sportovní aktivity (celkem tři stupně znázorňující běžnou chůzi, běžný běh a rychlý běh). Spodní, nejširší, patro trojúhelníku, by mělo obsahovat informace o nutriční, environmentální a sociální udržitelnosti (znázorněno pomocí tří symbolů – příboru pro nutriční udržitelnost, listu pro environmentální udržitelnost a podaných rukou pro sociální udržitelnost). Jednotlivé symboly ve všech třech patrech trojúhelníku jsou odlišeny barevně na třístupňové škále. Jsou-li symboly zabarveny světle žlutou barvou, jedná se o „dobré“ hodnocení. Pokud jsou zabarveny světle zeleně, pak se jedná o hodnocení „lepší“, a pokud jsou zabarveny modře, pak o hodnocení „nejlepší“. Na obalu by se tedy měla objevovat kompletní pyramida se všemi třemi patry a obsahující všechny zmíněné symboly, jejich zabarvení se ale pro různé potraviny bude různit. Značení je podle navrhovatelů kompletní a založené na měřitelných parametrech pokrývajících tři různé pilíře udržitelnosti (nutriční, environmentální a sociální), při hodnocení potravin je zvažováno 27 kritérií. Algoritmus tedy není podle vědců složitý, je založen na ověřeném kontrolním seznamu shromažďujícím řadu informací a certifikací, které jsou v současnosti často roztříštěné, nejsou okamžitě viditelné, nebo nejsou schopny okamžitě upoutat pozornost spotřebitelů.

WWW.FOODNET.CZ, AUTOR: STÁLÉ ZASTOUPENÍ PK ČR V BRUSELU, 31. 10. 2022

Parlament požaduje tři nové zdroje příjmů pro EU

*Komíny v elektrárni vypúšťajúce paru ©AdobeStock_Ana-Gram_*

Parlament sa chystá podporiť nové zdroje príjmov pre EÚ počas súčasnej krízy v snahe zabezpečiť odolnejší rozpočet EÚ v budúcnosti. V situácii, keď rozpočet EÚ čelí mnohým výzvam vrátane následkov pandémie, vojny na Ukrajine a energetickej krízy, sa Parlament chystá podporiť súbor nových príjmov v súlade s prioritami EÚ.

Ide o tri nové tzv. vlastné zdroje:

• príjmy z obchodovania s emisiami (ETS),

• zdroje vytvorené navrhovaným mechanizmom EÚ zavádzajúcim clo na uhlík pri dovoze tovarov (CBAM),

• príjmy súvisiace so zdaňovaním nadnárodných spoločností na základe návrhu, ktorý v lete schválila Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (OECD) v rámci zasadnutia G20.

Komisia odhaduje, že nové zdroje príjmov by mohli v rokoch 2026 – 2030 priniesť do rozpočtu EÚ až 17 miliárd EUR ročne. Mali by pomôcť so splatením prostriedkov, ktoré EÚ získala na financovanie grantov v rámci NextGenerationEU, financovať Sociálny klimatický fond a zohrávať úlohu v novom systéme obchodovania s emisiami, ktorý prispeje k prechodu na bezuhlíkové hospodárstvo.

"EÚ potrebuje nové vlastné zdroje aspoň na splatenie pôžičky NextGenerationEU! Bez nových vlastných zdrojov budeme musieť po roku 2027 znížiť objem programov EÚ o viac ako 15 miliárd EUR ročne. Z "EÚ budúcej generácie" sa stane "EÚ bez generácie"," povedal José Manuel Fernandes (EPP, Portugalsko), jeden zo spoluspravodajcov Parlamentu. ▸

"Prečo práve teraz? V súčasnosti dokončujeme tieto právne predpisy, najmä reformu trhu s uhlíkom a hraničnú daň z uhlíka. Teraz je na členských štátoch, aby ich po vytvorení týchto nástrojov premenili na vlastné zdroje v súlade s naším záväzkom splácať pôžičky," uviedla Valérie Hayerová (Renew Europe, Francúzsko), ktorá je tiež spolusprávodajkyňou k týmto právnym predpisom.

"Ak by sme nemali tieto nové vlastné zdroje, mali by sme len dve alternatívy: buď zvýšiť vnútroštátne príspevky, a teda dane doma, alebo znížiť výdavky na pravidelné európske programy. Škrty v spoločnej poľnohospodárskej politike, škrty vo financovaní programu Erasmus+... Odmietame, aby sa to stalo. Preto vytvárame tieto vlastné zdroje," dodala poslankyňa Hayerová.

Zvyšovanie príjmov

Rozpočet EÚ tradične pochádza z ciel, percenta DPH, ktoré vyberajú krajiny EÚ, a podielu ročného hrubého národného dôchodku členských štátov. Zahŕňa aj ďalšie zdroje, ako sú pokuty od spoločností porušujúcich právne predpisy EÚ v oblasti hospodárskej súťaže a dane z platov zamestnancov EÚ.

V roku 2020 sa však EÚ dohodla na rekordnom stimulačnom balíku vo výške viac ako 2 bilióny EUR ako odpovedi na hospodársku výzvu pandémie, čím sa zvýšil dlhodobý rozpočet a zaviedol sa nástroj dočasnej obnovy tzv. NextGenerationEU.

Znamenalo to, že EÚ sa mohla zadlžiť, aby podporila krajiny EÚ v boji proti kríze. Na pomoc pri splácaní pôžičiek sa inštitúcie EÚ dohodli na zavedení nových vlastných zdrojov, pretože by to umožnilo diverzifikovanejšie a odolnejšie druhy príjmov.

Od roku 2021 sa zaviedol vlastný zdroj založený na nerecyklovanom plastovom odpade z obalov a od roku 2023 bude zavedený tzv. digitálny poplatok.

EP, 18. 11. 2022

Spojené arabské emiráty: Nečekané změny v prodeji alkoholu během světového poháru FIFA v Kataru

Kontroverzní světový pohár FIFA v Kataru v posledních týdnech plní mezinárodní média. K již mnohokrát zmiňovaným problémům teď přibil úplně nový a poměrně zásadní. Necelých 48 hodin před oficiálním zahájením her a prvním zápasem požádala katarská královská rodina FIFU o zrušení licencí pro prodej alkoholu na stadionech.

Pro mnoho lidí asi není překvapením, že se prodej alkoholu v regionu Blízkého východu musí řídit speciálními pravidly. Je sice pravdou, že například emirát Dubaj ve Spojených arabských emirátech je poměrně otevřený, nicméně Saúdská Arábie a Katar už tak otevření nejsou. O to více překvapující byla zpráva z Kataru, že světový pohár ve fotbalu dostane speciální výjimku a v prostorách všech stadionů bude povolen prodej alkoholu. Díky této výjimce pohár přilákal nejenom mnohem více fanoušků, kteří si bez piva fotbal neumí představit, ale také sponzorů. Ten největší je americký Budweiser, který s FIFA uzavřel mnohamilionový kontrakt na partnerství v Kataru.

Dosavadní dohoda byla, že návštěvníci budou moci zakoupit alkohol v prostorách pro fanoušky a v uličkách stadionu. Omezení bylo také dohodnuto na maximálně 4 piva na osobu a prodejci musí hlídat, jestli zákazník nevypadá opilý. V případě opilosti jsou připraveny speciální prostranství, kam by měl být fanoušek umístěn, dokud nevystřízliví. Na druhou stranu s cenou kolem 350 Kč za jedno velké pivo se snad nerozvášní takový počet návštěvníků.

První úpravy smlouvy s hlavním sponzorem přišly už před pár dny, kdy katarští organizátoři označili pivní stany Budweiser za moc nápadné a robustní a donutili je upravit a přesunout na méně viditelná místa.

Pokud se opravdu stane, že se prodej alkoholu během zápasu úplně zakáže, bude čekat jak fanoušky, tak FIFA poměrně nepříjemné řešení sporů se svými sponzory. O to více, když žádost od královské rodiny přišla nyní, 48 hodin před začátkem, kdy veškerý alkohol musí být ve skladech a připraven. Jedinou možností pít alkohol by pak byl v soukromých sledovacích boxech, které na nejlevnější zápasy začínají na ceně 23 000 dolarů za jeden zápas.

LUKÁŠ ZAMRZLA, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT VELVYSLANECTVÍ ČR V ABÚ DHABÍ, E-MAIL: LUKAS_ZAMRZLA@MZV.CZ

Emiráty si chválí zavedení spotřební daně

Spojené arabské emiráty slaví pětileté výročí zavedení spotřební daně na nezdravé produkty. Hlavním cílem zavedení byla ochrana obyvatel této země, která se řadí do nejvyšších pater v problematice obezity a kardiovaskulárních onemocnění. Neméně důležitý je také obrovský výnos z těchto produktů do státní pokladny.

Každý rok místní vláda přidává další informativní kampaně o potřebě zdravějšího životního stylu a důsledcích sedavého způsobu života. Jelikož se ale čísla osob s nadváhou nesnižují, rozhodly se v roce 2017 SAE přidat k již zavedené spotřební dani na alkohol také další produkty. Prvními vlaštovkami byly sycené nápoje, energetické nápoje a tabákové výrobky. V roce 2019 se spotřební daň rozšířila i na slazené nápoje a produkty na jejich přípravu. V současné době tak importér platí daň ve výši 50 % z prodejní ceny slazených, alkoholických nebo sycených nápojů a dokonce 100 % z ceny energetických nápojů a tabákových výrobků.

Ano, čtete to správně. Spotřební daň se platí z prodejní ceny koncovému zákazníkovi. Nejedná se tedy o cenu importní, ale o daň vypočítanou z finální ceny, za kterou bude produkt nabízen v regálech. Asi není nijak překvapující, že si místní vláda zavedení daně velmi pochvaluje. Na oslavu pětiletého výročí vydalo tiskové oddělení Státního daňového úřadu následující prohlášení:

„Od zavedení programu v roce 2017 bylo přihlášeno 3 078 produktů spadajících pod nová daňová opatření a do poloviny roku 2020 vzrostlo toto číslo na neuvěřitelných 30 834."

Generální ředitel tohoto úřadu Khalid Ali Al Bustani konstatoval, že již po 3 letech od implementace byly znát pozitivní změny v prodejích slazených a energetických nápojů. Došlo k rozšíření portfolia firem o neslazené a zdravější alternativy a tím i ke zlepšení zdraví místních obyvatel.

Kromě speciálního programu pro nahlášení nelegálního obcházení této daně úřad osobně kontroluje zaregistrované podniky a importéry. V roce 2021 proběhlo na území Emirátů téměř 20 000 kontrol.

LUKÁŠ ZAMRZLA, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT VELVYSLANECTVÍ ČR V ABÚ DHABÍ, 31. ŘÍJEN 2022, E-MAIL: LUKAS_ZAMRZLA@MZV.CZ

Švýcarská studie: Rostlinné imitace mléka nejsou stejným zdrojem vitamínů, minerálů a proteinů jako kravské mléko

Švýcarská studie prokázala, jako již několik studií v minulosti, že rostlinné imitace mléka nejsou stejným zdrojem vitamínů, minerálů a proteinů jako kravské mléko. Ve studii byly porovnány 2 vzorky kravského mléka a 27 vzorků rostlinných imitací (sójové, mandlové, kešu, kokosové, konopné, ovesné, rýžové a špaldové). Všechny rostlinné imitace mléka postrádaly vitaminy C, A a K2, neobohacené rostlinné imitace mléka téměř neobsahovaly vitaminy B2, B12 a D2. Mandlové a sójové imitace mléka ale měly vysoký obsah vitaminu E, kešu a sójové imitace mléka pak vitaminu K1. Kravské mléko předčilo rostlinné imitace i v obsahu minerálů a ve skóre stravitelných nepostradatelných aminokyselin.

ZDROJ: STÁLÉ ZASTOUPENÍ PK ČR V BRUSELU, 28. 11. 2022

Producenti laboratorně pěstované imitace masa spojili síly a vytvořili celosvětovou zastřešující lobby

Producenti laboratorně pěstovaných imitací masa a dalších potravin v Evropské Unii založili v loňském roce evropskou organizaci Cellular Agriculture Europe s cílem chránit zájmy producentů laboratorně pěstovaných imitací potravin a zjednodušit přístup těmto potravinám na evropský trh. Tato evropská organizace nyní spojila síly s americkými a singapurskými organizacemi, čímž vytvořila celosvětovou zastřešující lobby pro obhajobu a prosazování zájmů producentů laboratorních imitací potravin. Mezi zastánce laboratorně pěstovaných imitací potravin patří i Evropská komise, která v uplynulých týdnech podle informací evropských zemědělských organizací schválila finanční podporu nizozemským producentům laboratorně pěstovaných imitací. Uvádění těchto produktů na trh bude spadat pod pravidla o nových potravinách, podle posledních informací zatím žádný z producentů o zařazení laboratorně pěstovaných imitací na seznam nových potravin nezažádal, stát by se tak ale mělo do konce letošního roku.

ZDROJ: STÁLÉ ZASTOUPENÍ PK ČR V BRUSELU, 4. 11. 2022